

cbs de hoeksteen

Siersteenlaan 480-1
9743 EZ Groningen
tel: 050-579 15 50

e-mail:
info@dehoeksteen.nl
website: www.dehoeksteen.nl

2018 – 2019

WOORD VOORAF

De basisschool is een deel van je leven, voor de kinderen en voor u. Jarenlang is er diezelfde weg van huis naar school en weer terug. U vertrouwt uw kind gedurende acht jaar toe aan de zorg van de groepsleerkrachten van de basisschool. Dat is een belangrijk deel van een kinderleven. Een basisschool kies je dan ook met zorg.

Scholen verschillen: in werkwijzen, sfeer en resultaten. Het maken van een juiste keuze is belangrijk. Deze gids biedt ondersteuning bij het bewust kiezen van een basisschool. In deze Schoolgids beschrijven wij de werkwijzen, de sfeer en wat de school daarmee wil bereiken. Daarnaast vindt u in onze Informatiegids informatie over praktische zaken en afspraken. Deze informatiegids wordt aan het begin van ieder schooljaar uitgereikt.

De Schoolgids is bedoeld voor ouders die kinderen op onze school hebben én voor ouders van toekomstige leerlingen. Aan ouders die al kinderen op school hebben leggen wij in deze gids verantwoording af over onze manier van werken, wat ons drijft en wat we daarmee trachten te realiseren. Aan toekomstige ouders van leerlingen leggen wij uit wat zij van de school mogen verwachten wanneer hun kind een leerling van onze school wordt. Samen met de Informatiegids geeft dit een goed beeld van De Hoeksteen.

Wij stellen het bijzonder op prijs om uw wensen en suggesties voor verbetering van deze Schoolgids te vernemen.

Mocht u na lezing van de gids nog vragen hebben, aarzel dan niet en neem contact op met de directie. Wij zijn graag bereid u nader te informeren.

De schoolgids staat op de website. Tussentijdse informatie wordt gegeven door middel van de maandelijkse nieuwsbrief en de jaarlijks bijgestelde informatiegids.

Op de website vindt u informatie, foto's van verschillende activiteiten en een pagina met foto's en/of informatie uit de groep van uw kind.

Met vriendelijke groeten, namens het team,

De directie

De Hoeksteen is een christelijke basisschool waar in een sfeer van vertrouwen en met respect voor elkaar, het kind wordt uitgedaagd en ondersteund om zichzelf te ontplooien.

‘Onze Kanjers doen het beter’

Inhoudsopgave

1	BESCHRIJVING VAN DE SCHOOL	5
1.1	Richting en identiteit	5
1.2	Situering van de school	5
1.3	Schoolgrootte	5
1.4	Vensterschool	5
2	WAAR DE SCHOOL VOOR STAAT	6
2.1	Visie	6
2.2	Missie	7
3	DE ORGANISATIE VAN HET ONDERWIJS	7
3.1	Personeel	7
4.	INHOUD VAN HET ONDERWIJS	8
4.1	Vormgeving onderwijs in de groepen 1 en 2	8
4.2	Adaptief onderwijs in de groepen 3 t/m 8	8
4.3	Sociaal-emotionele vorming	9
4.4	Godsdienstige vorming	9
4.5	Burgerschapsvorming	9
4.6	Expressieactiviteiten	9
4.7	Basisvaardigheden (taal/lezen, schrijven en rekenen)	10
4.8	Wereldoriëntatie (aardrijkskunde, geschiedenis en natuuronderwijs)	12
4.9	Onderwijs in de Engelse taal	13
4.10	Verkeer	13
4.11	Zintuiglijke ontwikkeling	13
4.12	Lichamelijke opvoeding/bewegingsonderwijs	13
4.13	Sociale redzaamheid	13
4.14	Gezond gedrag	13
4.15	Multiculturele samenleving	14
4.16	Hulpmiddelen in het onderwijs	14
5.	DE ZORG VOOR KINDEREN	15
5.1	De opvang van nieuwe leerlingen	15
5.2	Het volgen van de ontwikkeling van de kinderen in de school	15
5.3	Prestaties van de kinderen	17
5.4	Hoe voelen kinderen zich op onze school	17
5.5	Speciale zorg voor kinderen met specifieke behoeften	19
5.6	Passend Onderwijs	21
5.7	De begeleiding van de overgang van kinderen naar het voortgezet onderwijs	23
5.8	Jeugdgezondheidszorg	24
6.	HET TEAM	25
6.1	Vervanging bij afwezigheid	25
6.2	De begeleiding en inzet van stagiaires	25

7. DE OUDERS	25
7.1 Betrokkenheid van de ouders	25
7.2 Activiteitencommissie (AC)	25
7.3 Medezeggenschapsraad (MR)	26
7.4 Klachtenregeling	27
7.5 Rechten en plichten van ouders/leerlingen en het bevoegd gezag	27
7.6 Vrijstelling van bepaalde lesactiviteiten	28
8. DE ONTWIKKELING VAN HET ONDERWIJS	29
8.1 Hoe proberen wij het onderwijs te verbeteren?	29
8.2 Schooljaar 2017-2018 Evaluatie	29
8.3 Schooljaar 2018-2019	30
9. DE RESULTATEN VAN HET ONDERWIJS	30
9.1 Schooltoezicht inspectie	30
9.2 Eindtoets basisonderwijs	31
10. DIVERSEN	32

1 BESCHRIJVING VAN DE SCHOOL

1.1 Richting en identiteit

De Hoeksteen is een moderne, open, christelijke school. De school maakt deel uit van de Vereniging voor Christelijk Onderwijs in Groningen, kortweg VCOG (www.vcog.nl) genoemd. Wij werken vanuit Bijbels perspectief en staan open voor verschillende levensbeschouwingen en culturen. De Hoeksteen is een kanjerschool.

De school participeert in het Vensterschoolproject. Allerlei activiteiten voor kinderen en ouders, in samenwerking met andere instanties georganiseerd, vinden plaats in het gebouw.

1.2 Situering van de school

De Hoeksteen aan de Siersteenlaan staat op de grens van de wijk Vinkhuizen en De Held en is onderdeel van de Vensterschool.

In dit gebouw zijn ook gehuisvest:

- Openbare Basisschool De Sterrensteen
- de Openbare Bibliotheek
- de voor- en naschoolse opvang
- de MJD
- een sportzaal

De school werkt nauw samen met het Wij-team Vinkhuizen (Centrum voor Jeugd en Gezin).

1.3 Schoolgrootte

De Hoeksteen is een grote school en wordt bezocht door ongeveer 300 leerlingen. Aan de hand van het criterium 'leeftijd' wordt de groepsindeling gemaakt. De school kent diverse vaste medewerkers, te weten:

- een directeur
- een teamleider
- intern begeleider
- een zorgcoördinator
- een specialist coaching
- een specialist hoogbegaafdheid
- een taal-leescoördinator
- een reken coördinator
- een gedragsspecialist
- groepsleerkrachten
- onderwijsassistenten
- een vakleerkracht bewegingsonderwijs
- een brugfunctionaris
- een administratief medewerkster
- een conciërge

1.4 Vensterschool

Vanaf 1 oktober 1996 is de Hoeksteen een Vensterschool. Een school die werkt aan nieuwe kansen voor kinderen én hun ouders. De Vensterschool beoogt:

- opvang, begeleiding en onderwijs aan kinderen van 0 tot 23 jaar
- nauwe samenwerking tussen scholen en (hulp)instanties voor kinderen en ouders
- aandacht voor de voorschoolse periode
- betrokkenheid en medezeggenschap van ouders
- aanbieden van naschoolse activiteiten, zoals sport, muziek en dans.

Er bestaat een nauwe samenwerking met het Centrum Jeugd en Gezin(CJG), de naam van deze organisatie is veranderd in WIJ Groningen.

2 WAAR DE SCHOOL VOOR STAAT

2.1 Visie

In de groepen 1 en 2 werken wij ontwikkelingsgericht en zorgen wij voor uitdagend onderwijs. Dat wil zeggen dat het kind in een stimulerende en uitdagende omgeving alle gelegenheid krijgt om tot zelfontplooiing komen. In de praktijk betekent dit dat we zo goed mogelijk aan sluiten bij de ontwikkeling van kinderen.

We maken daarbij gebruik van 'Kleuterplein', een complete geïntegreerde lesmethode voor de groepen 1 en 2. Er wordt spelenderwijs gewerkt met thema's uit de dagelijkse werkelijkheid, de ruimere omgeving van kinderen en de actualiteit. We letten op de ontwikkeling van de persoonlijkheid, de zelfstandigheid, de ontwikkeling van het kennen (denken, oplossen, waarnemen en geheugen) en de sociaal-emotionele ontwikkeling.

Het is de bedoeling dat de kinderen vertrouwd raken met de dagelijkse dingen. De omgang en samenwerking met anderen en het plezier krijgen in het spelen en werken zijn daarbij belangrijke aspecten.

In de groepen 3 t/m 8 is het onderwijs meetgestuurd en opbrengstgericht. Bij deze aanpak worden vooraf doelen gesteld en is er sprake van een systematische ordening in aanbidding en verwerking van de leerstof en analyse en evaluatie van de behaalde resultaten. In het eerste half jaar van groep 3 sluiten werkvormen, inrichting van het kiesbord, week/ritme kaarten en het spelen in de hoeken aan bij de werkwijze in groep 2. Dat maakt de overstap naar groep 3 makkelijker.

Met behulp van moderne methoden (vanaf groep 4 werken met tablets) die gebruikt worden bij de diverse vakgebieden, worden de leerstappen genomen, waarbij de doorgaande lijn voorop staat en veel onderwijstijd wordt besteed aan de instrumentele vaardigheden (lezen, schrijven, taal, rekenen).

Onderwijs op niveau en daaraan gekoppeld zelfstandig werken staat daarbij voorop.

De school gaat uit van de onderwijsbehoeften van het kind en de manier waarop wij het onderwijs organiseren maakt leerlingen in toenemende mate verantwoordelijk voor het eigen leerproces. Hierdoor worden ze uitgedaagd zich actief voor hun werk in te zetten en vergroten ze hun kansen op schoolsucces. Leerlingen werken zowel individueel als in groepjes. Dit samenwerkend leren bevordert de aandacht voor elkaars mogelijkheden en schept ruimte voor de eigen leeractiviteiten van leerlingen.

Vanuit de volgende uitgangspunten geven wij ons onderwijs vorm:

- Ons basisonderwijs richt zich op kinderen in de leeftijdsgroep van vier t/m twaalf jaar. Wij volgen de individuele ontwikkeling van de leerlingen en laten de leerlingen op een bij hen passend niveau meedoen aan die activiteiten die hen uitdagen en stimuleren om te leren.
- Omdat bij het leerproces niet alleen het denken, maar ook zelfstandigheid, creativiteit en sociale vaardigheden ontwikkeld worden, schenken wij aan deze verschillende aspecten evenredig aandacht.
- Wij vinden onderwijs een zaak van leerkrachten, leerlingen en ouders/verzorgers samen. Wij hechten aan wederzijds vertrouwen en goede samenwerking en stellen inbreng en samenwerking op prijs.
- Vanuit onze Bijbelse levensbeschouwing schenken wij deskundige aandacht aan zorgkinderen binnen onze schoolgemeenschap.

De Hoeksteen wil, in de breedste zin van het woord, doen aan cultuuroverdracht. Ten aanzien van de onderwijstaken zal:

- de leerling actief en verantwoordelijk zijn
- het gevoel van eigenwaarde centraal staan
- het zelfstandig handelen gemotiveerd worden
- samenwerking worden geoefend
- de nadruk liggen op cognitieve en sociaal emotionele ontwikkeling
- er in context geleerd worden
- het creatief en intuïtief denken gestimuleerd worden
- er sprake zijn van een flexibel programma
- er een groepsindeling plaatsvinden, die is gebaseerd op heterogeniteit
- de leerkracht een begeleidende en sturende rol vervullen

De volgende aspecten in het schoolconcept van de Hoeksteen zijn belangrijk:

- √ De Hoeksteen is een school waarbinnen het kind deel uitmaakt van een hechte gemeenschap.
- √ Door het aanbod van gevarieerde leer-, vier- en speelactiviteiten kan het kind zich breed ontwikkelen.
- √ Geloofsopvoeding, sociale omgang, zelfstandigheid, samenwerking en aandacht voor de individuele eigenschappen en capaciteiten van het kind nemen een belangrijke plaats in.

Kortom

De Hoeksteen besteedt aandacht aan:

- Geloofsontwikkeling
- Sociaal emotionele ontwikkeling (Kanjertaining)
- Cultuuroverdracht
- Gevarieerde leer-, vier- en speelactiviteiten
- Zelfstandigheid, samenwerking en verantwoordelijkheid
- De individuele eigenschappen en capaciteiten van het kind

2.2 Missie

“Onze kanjers doen het beter!”

Binnen de school zijn de volgende kernwaarden uitgangspunt:

- persoonlijke ontplooiing
- ondersteuning
- uitdaging
- samenwerking
- verantwoordelijkheid/zelfstandigheid

Ontwikkeling is een continu proces, geen eenmalige gebeurtenis. Bij iedere 'stap' die gezet wordt, staan de kernwaarden centraal.

3 DE ORGANISATIE VAN HET ONDERWIJS

3.1 Personeel

Binnen de school zijn de volgende functies te onderscheiden

- Directeur: geeft leiding, coördineert en inspireert het team
- Teamleider: geeft leiding vanuit gedelegeerde verantwoordelijkheid, coördineert, inspireert, verantwoordelijk voor de communicatie richting ouders/verzorgers
- Zorgcoördinator: bewaakt en bevordert de zorg die besteed wordt aan kinderen met leer- en/of sociaal-emotionele problemen, begeleidt en ondersteunt groepsleerkrachten, en onderhoudt de contacten met ouders en instanties op zorggebied buiten de school
- Diverse specialisten: zij zijn verantwoordelijk voor een deelgebied binnen de school, bijvoorbeeld zorg, gedrag, taal, lezen, hoogbegaafdheid, rekenen enz. Ze stimuleren en begeleiden leerkrachten bij het lesgeven in hun specialisme, helpen de directie bij het implementeren van nieuw beleid en zijn samen met de zorgcoördinator verantwoordelijk voor het juiste onderwijs en zorg aan de leerlingen.
- Groepsleerkrachten: zijn verantwoordelijk voor het onderwijs in de groep en hebben diverse taken op schoolniveau
- Onderwijsassistenten: helpen leerkrachten in de groep en ondersteunen de leerkrachten bij het uitvoeren van hun taak. Soms werken ze individueel met leerlingen, maar meestal zijn ze in de groep.
- Vakleerkracht lichamelijke opvoeding: geeft gymlessen in diverse groepen en is betrokken bij motorisch remedial teaching
- Administratief medewerker: houdt o.a. de leerling-administratie bij en de contacten op administratief gebied met ouders
- Conciërge: ondersteunt het personeel en de kinderen op verschillende manieren binnen de school

4. INHOUD VAN HET ONDERWIJS

Op De Hoeksteen wordt gestructureerd en overzichtelijk onderwijs gegeven. Er is sprake van doel- en opbrengstgericht werken en leren, waarbij het welbevinden, de betrokkenheid en de zelfstandigheid van het individuele kind wordt begeleid, gestimuleerd en ontwikkeld.

Wij gaan uit van een onderwijs- en leerprogramma met leerdoelen en er is sprake van een systematische ordening en aanbidding van de leerstof. Met behulp van een gedetailleerd programma van leerstappen wordt aangegeven welke doelen bereikt moeten worden.

4.1 Vormgeving onderwijs in de groepen 1 en 2

Wanneer kinderen 4 jaar zijn geworden gaan ze naar de basisschool. In de groepen 1 en 2 werken wij ontwikkelingsgericht en zorgen wij voor uitdagend onderwijs. Dat wil zeggen dat wij er voor zorgen, dat de omgeving waarin het kind speelt en leert uitdaging biedt.

In de praktijk betekent dit dat we zo goed mogelijk aan sluiten bij de ontwikkeling van kinderen. We maken daarbij gebruik van 'Kleuterplein', een complete geïntegreerde lesmethode voor de groepen 1 en 2. De ontwikkelingsgebieden komen in samenhang aan de orde. Er wordt spelenderwijs gericht gewerkt met thema's uit de dagelijkse werkelijkheid, de ruimere omgeving van kinderen en de actualiteit. We letten op de ontwikkeling van de persoonlijkheid, de zelfstandigheid, de ontwikkeling van het kennen (denken, oplossen, waarnemen en geheugen) en de sociaal-emotionele ontwikkeling.

In een stimulerende en uitdagende omgeving krijgt het kind alle gelegenheid om tot zelfontplooiing komen. Het is de bedoeling dat de kinderen vertrouwd raken met de dagelijkse dingen. De omgang en samenwerking met anderen en het plezier krijgen in het spelen en werken zijn daarbij belangrijke aspecten.

Werkvormen/activiteiten die toegepast worden zijn o.a.:

- werken met ontwikkelingsmaterialen: verschillende speelleermiddelen, papier, verf, bouw- en constructiemateriaal, zand en water
- spel en spelen: spelen met elkaar, het rollenspel, spelen in hoeken, bewegingsspel binnen en buiten
- voorbereidende activiteiten op het gebied van lezen, schrijven en rekenen
- dans en muziek
- kringactiviteiten: vertellen en voorlezen, prentenboeken, gedichtjes, poppenkast, taalspelletjes, muziek, luisteroefeningen

Diverse activiteiten worden geregeld via een planbord, wat in alle groepen op dezelfde manier wordt gebruikt.

4.2 Adaptief onderwijs in de groepen 3 t/m 8

In de groepen 3 t/m 8 is het onderwijs meetgestuurd en opbrengstgericht. Bij deze aanpak is er sprake van een systematische ordening in aanbidding van de leerstof. In het eerste half jaar van groep 3 sluiten werkvormen, inrichting van het kiesbord, week/ritme kaarten en het spelen in de hoeken aan bij de werkwijze in groep 2. Dat maakt de overstap naar groep 3 makkelijker.

Met behulp van moderne methoden die gebruikt worden bij de diverse vakgebieden, worden de leerstappen genomen, waarbij de doorgaande lijn voorop staat.

Veel onderwijstijd wordt besteed aan de instrumentele vaardigheden (lezen, schrijven, taal, rekenen). Zelfstandig werken staat daarbij hoog in ons vaandel.

De school gaat uit van de onderwijsbehoeften van het kind en de manier waarop wij het onderwijs organiseren maakt leerlingen in toenemende mate verantwoordelijk voor het eigen leerproces. Hierdoor zijn ze meer geneigd zich actief voor hun werk in te zetten en vergroten ze hun kansen op schoolsucces. Leerlingen werken zowel individueel als in groepjes. Dit samenwerkend leren bevordert de aandacht voor elkaars mogelijkheden en schept ruimte voor de eigen leeractiviteiten van leerlingen.

Er worden bepaalde minimumdoelen nagestreefd, met name op het gebied van de instrumentele vaardigheden, sociaal-emotionele vorming en het zelfstandig leren. Daarnaast worden, afhankelijk van de mogelijkheden van leerlingen, aanvullende doelen gesteld. Het nastreven van verschillende doelen voor verschillende leerlingen is gezien onze missie een vanzelfsprekend gegeven. We werken handelingsgericht met groepsplannen en afhankelijk van de behoeften van de leerling kiest de leerkracht passende instructieroutes, leeractiviteiten en materialen. Het kiesbord, de werkmap, de weektaak en de instructietafel zijn hierbij belangrijke instrumenten.

4.3 Sociaal-emotionele vorming

Sociaal-emotionele vorming is een wezenlijk onderdeel van de vorming van ieder kind. De Hoeksteen is een Kanjerschool. Dat betekent dat we een methodiek volgen om de sociaal-emotionele vorming van de kinderen krachtig vorm te geven. De kinderen leren sociale vaardigheden die nodig zijn om op een respectvolle manier met elkaar om te gaan, om kanjers te worden, voor zover ze dat nog niet zijn.

Uitgangspunt is: Vertrouwen

Sociaal-emotionele vorming is expliciet in ons lesprogramma opgenomen en we besteden er veel aandacht aan. Met de Kanjertraining willen leerkrachten en kinderen de volgende doelen bereiken:

- Er is respect voor elkaar
- Iedereen voelt zich veilig op school
- Iedereen durft zichzelf te zijn
- We zijn bij elkaar betrokken
- Kinderen kunnen hun gevoelens onder woorden brengen
- Kinderen krijgen meer zelfvertrouwen.

4.4 Godsdienstige vorming

We werken in alle groepen met 'Trefwoord'. Deze methode brengt met behulp van leefthema's twee werkelijkheden bij elkaar: de belevingswereld van het kind - in de hedendaagse, multiculturele en religieuze samenleving - en de wereld van de bijbel. In dit treffen van twee werelden leert het kind in dubbel opzicht. De eigen levenservaringen dragen er toe bij de Bijbelverhalen beter te begrijpen. Omgekeerd biedt de Bijbel een andere blik op de dagelijkse werkelijkheid. Het is een ontmoeting waaraan kinderen vooral ook van elkaar leren.

De onderwerpen van de dagopening worden gevarieerd aangeboden in de vorm van gedicht, spel, gebed, lied, verhaal, Bijbelverhaal, leestekst of werkblad. Gedurende enkele weken vormen de onderwerpen samen één thema.

4.5 Burgerschapsvorming

Burgerschapsvorming richt zich op: democratie, participatie en identiteit. Het beperkt zich niet tot een vak, maar komt bij bijna alle vakken aan de orde. De methodes die we op school gebruiken zijn hier ook op afgestemd. Het gaat hierbij om regels en veiligheid, aandacht voor de directe omgeving, maar ook voor de wereld om ons heen, en de persoonlijke ontwikkeling in relatie met anderen. Een goede afstemming tussen ouders en school is hierbij belangrijk. Ook de kanjertraining levert een bijdrage aan goed burgerschap.

De vensterschool, als ontmoetingsplaats voor ouders en kinderen met aandacht voor naschoolse activiteiten, spel, sport en cultuur heeft hierin ook een rol.

4.6 Expressieactiviteiten

Bij activiteiten met betrekking tot expressie zijn belangrijke uitgangspunten:

- het ontwikkelen van een harmonisch gevoelsleven:
- esthetische vorming
- de ontwikkeling van eigen creativiteit
- presenteren

Deze uitgangspunten krijgen aandacht bij:

- Bevorderen van het taalgebruik door: toneel, spel, schrijven van verhalen en gedichten
- Spel en beweging door: bewegen op muziek, spelletjes, improviseren, mimiek/gebaren en dans
- Handvaardigheid door: experimenteren met materialen en aanleren van technieken.
- Tekenen door: te werken met als uitgangspunten vorm, kleur, compositie, materiaal en techniek
- Muzikale vorming door: samen zingen, muziek en beweging, ritmische en melodische vorming.
- Podiumoptredens door: voorbereiding en presentatie van een korte voorstelling voor ouders en medeleerlingen

De sociale ontwikkeling, plezier, samenwerking en zelfontplooiing zijn belangrijk bij deze activiteiten. Het verband dat vaak gelegd wordt met andere vakken, bevordert een actieve en verantwoordelijke leerhouding.

4.7 Basisvaardigheden (taal/lezen, schrijven en rekenen)

Op de Hoeksteen werken we met tablets.

Groep 4 rekt alleen op de tablet, maar vanaf groep 5 doen we alle basisvaardigheden op de tablet.

Van de basisvaardigheden; taal/rekenen/begrijpend lezen en spelling wordt de uitleg gegeven vanuit de methode. De methodes staan hieronder beschreven. De verwerking wordt door de leerlingen gedaan op een tablet. We hebben hiervoor het programma Snappet aangeschaft.

Hoe werkt een basisles:

De leerkracht geeft de lesinstructie met behulp van het digibord. De verwerking (opgaven) doet de leerling via de tablet. De leerling ziet bij het invullen van de antwoorden meteen of hij/zij de opgave goed heeft gedaan. Is het fout? Dan kan de leerling de opdracht meteen verbeteren.

De leerlingen hoeven niet meer te wachten tot de leerkracht de antwoorden heeft nagekeken, maar zien direct of ze het goed of fout hebben gedaan.

Daarnaast kan de leerkracht via de computer meekijken hoe de opdrachten worden gemaakt.

Stel dat een bepaalde opdracht door veel leerlingen fout wordt gemaakt, dan kan de leerkracht deze opdracht direct nog een keer uitleggen.

Snappet werkt ook op het eigen niveau van de leerlingen.

Als een leerling de opdracht goed maakt, is de volgende opdracht iets moeilijker. Als een leerling de opdracht fout heeft, wordt de volgende opdracht makkelijker. Zo werkt iedereen op zijn eigen niveau en blijft iedere leerling gemotiveerd om verder te gaan met de oefeningen. De snelle leerlingen hoeven niet meer te wachten tot de hele klas klaar is. Ze kunnen zelfstandig aan hun doelen werken en worden uitgedaagd doordat ze steeds iets moeilijkere opgaven krijgen.

Taal en lezen

Goed ontwikkeld taalgebruik is belangrijk voor iedereen. De kinderen leren taal te gebruiken:

- als middel om gevoelens te uiten,
- als middel om elkaar te begrijpen en verstaan,
- als middel om informatie te geven en te krijgen,
- als expressiemiddel

De taalontwikkeling vindt plaats gedurende de hele dag en bij alle activiteiten.

Van groep 1 naar groep 8 worden de taalactiviteiten uitgebreid. In de jongste groepen zijn het taalactiveringslessen, zoals vertellen, gesprekjes, luisterspelletjes, voorlezen en rijmoefeningen. Vanaf groep 3 komen daar meer complexe taaloefeningen bij.

Gedurende de schoolloopbaan wordt aandacht besteed aan actief luisteren, in het openbaar spreken, spellen, het schrijven van verhalen en gedichten, presenteren, spelen met woorden en zinnen en de ontwikkeling van de woordenschat.

In de groepen 1 en 2 komen deze activiteiten aan de orde binnen het themagerichte aanbod en in groep 3 wordt gebruik gemaakt van de methode 'Veilig Leren Lezen' deze wordt gecombineerd met de lessen van Succes For All. Hieronder leggen we uit wat Succes For All is.

Groep 4 werkt ook met deze methode voor het taal/lees onderwijs

Vanaf groep 5 gebruiken we de nieuwste versie van de methode 'Taal Actief' voor het aanbieden van de stof. De verwerking van de aangeboden stof wordt gedaan via een tablet.

Lezen vormt een belangrijk facet van het taalonderwijs. We onderscheiden daarbij: voorbereidend lezen, aanvankelijk lezen, technisch lezen, begrijpend lezen, studerend lezen, tutor-lezen, groepslezen en individueel lezen. Deze verschillende leesvormen stimuleren de taalontwikkeling van de kinderen. De bevordering van het leesplezier, aansluitend bij de behoefte van het kind, vormt een belangrijk onderdeel van het leesonderwijs.

Zodra kinderen aangeven dat er interesse bestaat voor schrijven, letters, enz. wordt ingespeeld op de getoonde behoefte. In de groepen 1 en 2 krijgt dit vorm door de 'lees- en schrijfhoek' en de incidentele mogelijkheid mee te doen aan het 'Hoeksteenlezen'. In groep 3 biedt de methode een gestructureerd en gevarieerd aanbod waardoor het mogelijk is tegemoet te komen aan de verschillen tussen kinderen en vanaf groep 4 worden kinderen regelmatig getoetst om in te spelen op hun eigen ontwikkeling m.b.t. lezen.

De methode die we gebruiken voor begrijpend lezen heet 'Nieuwsbegrip XL'. Daarnaast maken we gebruik van de methode 'Lekker lezen' voor de ontwikkeling van de technische vaardigheden.

Daarnaast zijn er in de mediatheek verschillende materialen aanwezig om kinderen in hun leesontwikkeling te ondersteunen en kunnen we uitgebreid gebruik maken van de boeken die in de bibliotheek aanwezig zijn.

Success for All

Success for All is een programma voor basisscholen waarbij wordt ingezet op 1) het actief gebruiken van taal en 2) samenwerken in teams.

Goed kunnen lezen is belangrijk. In het Success for All programma wordt het leren lezen én leesplezier gestimuleerd door kinderen actief taal te laten gebruiken. Dit wordt gedaan door aansprekende verhalen te lezen en na het lezen bijvoorbeeld:

- op te schrijven wat jij zou doen als jij hetzelfde zou meemaken,
  - samen met klasgenoten een groepsgedicht te maken,
  - tips en Tops te geven aan klasgenoten die net een stukje tekst hebben voorgelezen.
- Ook het begrijpen van taal (een verhaal of een tekst) neemt een belangrijke plek in: na het lezen van een verhaal denken leerlingen na over bijvoorbeeld het probleem en de oplossing in het verhaal en beantwoorden ze eenvoudige begripsvragen door terug te zoeken in de tekst.

Hoe werken wij?

In groep 3 wordt er gewerkt met een aanvulling op de leesmethode Veilig Leren Lezen. In deze aanvulling wordt gebruik gemaakt van speciaal ontwikkelde samenleesboekjes die aansluiten bij de belevingswereld van deze kinderen. De verhalen volgen het leven van hoofdpersonen Sem & Mees en gaan over onderwerpen zoals: verstopperje spelen, naar de dierenarts gaan, buisjes krijgen, afscheid nemen en tanden wisselen.

In groep 4 en hoger draait het lesaanbod om échte kinderboeken, zoals Dolfje Weerwolfje en Koen Kampioen. Verhalen over ridders, informatieve teksten over katten, gedichten: voor ieder wat wils.

Leesplezier gegarandeerd!

Samenwerkend leren

Kinderen werken in teams. Hierdoor leren ze elkaar te helpen en naar elkaar te luisteren. Elk tafelgroepje is een team en heeft een eigen teamnaam. Success for All stimuleert dus niet alleen de taal-/leesontwikkeling, maar ook de sociale ontwikkeling. Succes wordt in het team en in de klas gevierd!

Door samen te werken zijn de leerlingen samen actief bezig met de leerstof. Bij het werken in een tweetal of in een groepje gaan ze in gesprek met elkaar. Op deze manier wordt het mondeling taalgebruik gestimuleerd. Bovendien gaan alle leerlingen aan de slag om de vraag te beantwoorden – dit werkt beter dan wanneer maar één of twee leerlingen uit de klas de beurt krijgen.

Daarnaast laat onderzoek zien dat samenwerkend leren een positief effect heeft op de sociale ontwikkeling van leerlingen. De samenwerking met elkaar biedt leerlingen de mogelijkheid om hun sociale vaardigheden te oefenen. Tijdens het samenwerken moeten ze goed naar elkaar luisteren en elkaar helpen. Bovendien toont onderzoek aan dat er in klassen waar samengewerkt wordt een prettigere sfeer heerst en leerlingen vaak een positiever zelfbeeld hebben.

Tutoring

Om ervoor te zorgen dat alle leerlingen leren lezen wordt er in Success for All gebruik gemaakt van een op-een-tutoring, vooral in groep 3. Zodra blijkt dat een leerling problemen heeft met het leren lezen wordt begonnen met de tutoring van 20 minuten per dag. Met behulp van een assessment wordt nauwkeurig bepaald waar de leerling een probleem mee heeft zodat het mogelijk is om heel gericht te werken. De tutor werkt met een duidelijke handleiding die goed aansluit bij wat er in de groep aan de orde is. De tutoring vindt plaats op een tijdstip dat de groep niet met taal of lezen bezig is zodat de leerling niets mist van wat de groep leert.

Om ervoor te zorgen dat alle leerlingen leren lezen is het belangrijk om steeds goed op de hoogte te zijn van de ontwikkeling van leerlingen, van waar ze problemen ervaren en van wat ze al goed beheersen. In Success for All wordt dit dan ook goed in de gaten gehouden door regelmatig te toetsen en op andere manieren na te gaan hoe leerlingen zich ontwikkelen, bijvoorbeeld door gerichte vragen te stellen of te observeren. Op deze manier wordt er ook gecheckt hoe leerlingen zich ontwikkelen op vaardigheden waarvoor geen (Cito)toetsen zijn zoals mondelinge vaardigheid en samenwerken. Meerdere keren per jaar worden de resultaten in het team systematisch geanalyseerd en besproken.

Schrijven

Vanaf de geboorte zijn kinderen bezig zich te oriënteren in de ruimte. Hun grove en fijne motoriek en de oog- handcoördinatie worden door spel en beweging geoefend. In de jongste groepen wordt veel aandacht besteed aan deze ontwikkeling. Eind groep 2/begin groep 3 leren de kinderen schrijven. De methode die wij school breed gebruiken heet: 'Pennenstreken'.

Rekenen en wiskunde

In de groepen 1 en 2 spreken we m.b.t. rekenen van: spelen in de ruimte met hoeveelheden en begrippen. Dit komt aan de orde in de thema's, tijdens kringactiviteiten, in de bewegingslessen en tijdens het vrije spel. Daarbij wordt gebruikt gemaakt van verschillende materialen en werkvormen.

In groep 3 wordt de overgang gemaakt naar methodisch rekenen. We gebruiken daarvoor de nieuwste versie van de methode 'De Wereld in Getallen'. Deze methode zorgt ervoor, dat zoveel mogelijk facetten van het rekenen aan de orde komen en er steeds een beroep wordt gedaan op inzicht en het toepassen van oplossingen.

In de opbouw van de lessen wordt rekening gehouden met de individuele verschillen van de kinderen en wordt er gewerkt met een groepsplan. Kinderen die nieuwe stof minder goed opnemen en verwerken worden met behulp van ander materiaal of extra werk geholpen. Kinderen die weinig of geen moeite hebben krijgen materiaal om zich te verdiepen in de behandelde stof.

De verwerking van de rekenlessen vanaf groep 4 gebeurt op de tablet.

4.8 Wereldoriëntatie (aardrijkskunde, geschiedenis en natuuronderwijs)

Bezig zijn en leren, zowel op school als daarbuiten, is wereld verkennend. We werken met wereldoriëntatie uit de methode Da Vinci.

De onderwerpen worden zo mogelijk thematisch aangeboden, aansluitend bij de belevingswereld van het kind. Dit houdt in dat de kinderen tijdens de lessen veel inbreng hebben en elkaar informeren over het aan de orde zijnde thema. De leerkracht vindt daarin aanknopingspunten om toe te lichten, te laten zien, verbanden te leggen. De verwerking gebeurt in diverse activiteiten.

Burgerschapsvorming komt bij deze activiteiten als vanzelfsprekend aan de orde.

De wereld oriënterende vorming krijgt in de hogere groepen vooral gestalte in de zogenaamde zaakvakken: aardrijkskunde, geschiedenis en natuur- en techniekverkenning.

Er zijn vaste momenten ingepland voor het aanbieden van deze vakken, en daarnaast kunnen ze ook samenkomen. Bijv. in projecten, bij het maken van werkstukken, bij het houden van een spreekbeurt en bij begrijpend lezen.

In onze geschiedenis- en aardrijkskundethema's wordt sterk de nadruk gelegd op hoe en waar mensen leefden en leven, vroeger en nu.

Ook besteden we aandacht aan hoe onze samenleving, de Westerse, zich verhoudt tot bijv. de ontwikkelingslanden. Ook vinden we het belangrijk dat kinderen leren waar gebeurtenissen zich afspelen en waar landen en plaatsen liggen.

Bij natuur en techniek vinden we het belangrijk dat kinderen natuur en techniek beleven en ervaren. Dat ze liefde, belangstelling, bewondering en respect krijgen voor wat er om heen groeit, bloeit en leeft en voor de natuurkundige en scheikundige processen van alle dag en die zich om hen heen afspelen. Buitenlessen zijn hiervoor uitermate geschikt evenals experimenteren met materialen tijdens de binnen lessen.

4.9 Onderwijs in de Engelse taal

In de groepen 7 en 8 krijgen de kinderen onderwijs in de Engelse taal. Het accent ligt op spreken en luisteren, maar ook aan de basisprincipes van spelling en grammatica wordt aandacht besteed. De belevingswereld van de kinderen vormt daarbij de motivatie. De methode 'Real English' is een methode met veel afwisselende werkvormen zoals muziek, conversatie of schriftelijke verwerkingen.

4.10 Verkeer

De kinderen krijgen les in verkeer. Zo praktisch mogelijk leren de kinderen zich te redden in het drukke verkeer. De methode heet 'Wijzer op weg' voor de groepen 3 en 4. In de groepen 5 t/m 8 wordt gewerkt met de verkeerskranten van Veilig Verkeer Nederland. Groep 7 doet mee aan het landelijke theoretisch verkeersexamen en in groep 8 vindt een praktijkexamen plaats, evenals een fietskeuring.

4.11 Zintuiglijke ontwikkeling

Kinderen moeten zich bewust worden van de mogelijkheden van hun zintuigen en wij helpen hen deze te leren ontwikkelen. We leren de kinderen ervaring op te doen door handelend, luisterend en kijkend om te gaan met elkaar, materialen en leermiddelen. Bij de verschillende vak- en ontwikkelingsgebieden komt dit steeds opnieuw aan de orde.

4.12 Lichamelijke opvoeding/bewegingsonderwijs

Het bewegingsonderwijs levert een bijdrage aan de lichamelijke- en persoonlijkheidsontwikkeling. Sociale vorming, het ontwikkelen van zelfvertrouwen en samenwerking vormen een belangrijk aspect van lichamelijke oefening en bewegingsonderwijs.

Bij de kinderen uit de groepen 1 en 2 is naast kleutergymnastiek het spel van groot belang. De lessen vinden plaats in het speellokaal of op het schoolplein. De kinderen van groep 3 tot en met 8 krijgen naast spelactiviteiten ook meer gerichte bewegingsvormen en er wordt gebruik gemaakt van verschillende gymnastiektoestellen. De lessen vinden plaats in de sportzaal in de school.

Aan De Hoeksteen is een leerkracht voor lichamelijke oefening verbonden.

4.13 Sociale redzaamheid

Er wordt in school veel aandacht besteed aan sociale redzaamheid. De methodiek die we daarvoor gebruiken is de 'Kanjertaining'. Wij stellen ons daarbij als doel, dat de leerlingen zich open en respectvol gedragen ten opzichte van anderen. Kinderen leren samen te werken en samen te leven. Uitgangspunt hierbij is: Vertrouwen. Ook goede omgangsvormen spelen hierbij een belangrijke rol.

4.14 Gezond gedrag

Bij het bevorderen van gezond gedrag willen we kinderen helpen een gezonde en veilige leefwijze te volgen. Daarvoor gebruiken we alledaagse schoolsituaties. Bijvoorbeeld: omgaan met jezelf en elkaar, omgaan met je omgeving, omgaan met materialen, bewust zijn van wat je eet, hygiëne en consumentengedrag.

4.15 Multiculturele samenleving

In ons land ontmoeten veel culturen en stromingen elkaar. Op school proberen wij voorwaarden te scheppen om open te staan voor andere culturen dan de onze, andere tradities en andere godsdiensten. De methode 'Trefwoord', die wij gebruiken bij godsdienstige vorming, is hierbij een goede handreiking. Ten aanzien van de multiculturele samenleving zijn de uitgangspunten en doelstellingen van onze school duidelijk.

Het is belangrijk dat de kinderen leren, zich als goede wereldburgers te gedragen.

4.16 Hulpmiddelen in het onderwijs

Computers

Het gebruik van computers wordt steeds belangrijker in onze samenleving. Op school spelen we daarop in door de kinderen vanaf groep 1 regelmatig met de computer te laten werken. Er zijn o.a. programma's op het gebied van kleuren en vormen, rekenen, functieontwikkeling, woordenschat, spelling, lezen en topografie. Veel van de door ons gebruikte methodes bieden naast de leer- en werkboeken ook ondersteuning d.m.v. computerprogramma's.

In de klas wordt gebruik gemaakt van een digitaal schoolbord. Vanaf groep 4 werken de leerlingen bij ons op een tablet. De uitleg gebeurt via de methodes en de verwerking vindt in zijn geheel plaats via de tablet

Ook zijn er voor de leerlingen mogelijkheden om voor spreekbeurten, boekverslagen, presentaties of werkstukken gebruik te maken van internet. De daarover gemaakte afspraken zijn voor de kinderen duidelijk en vastgelegd in een internetprotocol.

Televisie

De Stichting TELEAC/NOT maakt elk jaar educatieve programma's voor leerlingen van het basis- en voortgezet onderwijs. In alle groepen wordt regelmatig gekeken naar deze programma's.

Bibliotheek

Alle groepen hebben een lenerskaart voor het lenen van boeken en andere materialen die gebruikt worden bij lessen, projecten en werkstukken. Voor het individuele lezen worden er elke 3 maanden boeken geruild bij de bibliotheek. Vanuit de Vensterschool worden er in samenwerking met de bibliotheek regelmatig activiteiten georganiseerd voor verschillende groepen, zoals: Nederlandse Kinderjury, schrijver in de klas, op bezoek in de bieb.

Digitale schoolborden

In alle klassen wordt gebruik gemaakt van een digitaal schoolbord. De meeste methodes die wij gebruiken bieden programma's die de lessen ondersteunen. Wij maken hier zoveel en zo goed mogelijk gebruik van.

5. DE ZORG VOOR KINDEREN

5.1 De opvang van nieuwe leerlingen

Voor het aanmelden van nieuwe leerlingen kunt u een afspraak maken. Tijdens een aanmeldgesprek krijgt u voorlichting over en een rondleiding door de school. Om de overgang zo soepel mogelijk te laten verlopen neemt de school na aanmelding binnen 6 weken contact op met de peuterspeelzaal/crèche of basisschool van herkomst. Mocht er geen bezwaar zijn om uw kind aan te melden dan wordt uw kind in die 6 weken aangemeld. Soms is er nog extra onderzoek nodig om aan de zorgbehoefte te kunnen voldoen. Dan zullen wij die 6 weken uitbreiden en aanvullend onderzoek doen.

Op het moment van inschrijving kan een leerling de voorgaande 6 maanden niet ingeschreven zijn geweest op een andere basisschool in Nederland. Indien dit wel het geval is, dient een bewijs van uitschrijving van de vorige basisschool aangeleverd te worden.

Voordat een verzoek om inschrijving van kinderen die tussentijds instromen (bijv. door verhuizing) in behandeling wordt genomen dient een onderwijskundig rapport overhandigd te worden. Het onderwijskundig rapport wordt ingevuld en meegegeven door de 'oude' school.

Nieuwe kleuters die aangemeld worden op De Hoeksteen mogen naar school op de eerste maandag van de maand waarin ze jarig zijn. De maand ervoor worden ze uitgenodigd om een ochtend te komen wennen.

In overleg met de leerkracht wordt bekeken welke (mid)dagen uw kind eventueel thuis kan blijven, als blijkt dat hele dagen naar school nog iets te veel is voor uw kind.

Als uw kind niet zindelijk is, kan het nog niet komen.

In de maand december laten wij geen vierjarigen toe. Nieuwe leerlingen dreigen in deze periode onder te sneeuwen doordat er veel bijzondere activiteiten op het programma staan. Wij vinden het daarom beter voor het kind om na de kerstvakantie te beginnen. In de laatste vier weken voor de zomervakantie plaatsen wij ook geen nieuwe leerlingen.

Leerlingen die in december/ januari 4 jaar worden gaan in principe aan het eind van het schooljaar naar groep 2. Bij twijfel blijven ze in groep 1.

Kinderen die instromen in groep 1 stromen door naar groep 2 als dit aansluit bij de ontwikkeling van het kind. We kijken daarbij naar de verschillende aspecten en vaardigheden die een kind nodig heeft om de doorgaande lijn te volgen en we maken gebruik van toetsgegevens.

Uiteraard worden alle beslissingen die m.b.t. een kind genomen worden uitgebreid met ouders besproken. Komen we er onverhoopt niet uit, dan heeft de directeur het laatste woord.

5.2 Het volgen van de ontwikkeling van de kinderen in de school

A: Verzamelen van gegevens van de leerlingen

Op onze school worden regelmatig toetsen afgenomen. Ze geven de groepsleerkrachten inzicht in de kwaliteit van het eigen handelen en in de ontwikkeling die het kind doormaakt.

Methode gebonden toetsen.

Met behulp van de toetsen die horen bij de methodes voor lezen, taal, rekenen, geschiedenis en aardrijkskunde bekijken we of een leerling de behandelde stof beheerst en kunnen we bepalen of er al dan niet extra geoefend moet worden.

Methode overstijgende toetsen.

Volgens een vastgestelde toetskalender worden methode overstijgende toetsen afgenomen. De uitslagen van deze toetsen, waarbij een vergelijking met landelijke normen mogelijk is, geven ons redelijk objectieve gegevens over de leerprestaties en de voortgaande ontwikkeling van het kind. De uitslagen van deze toetsen worden op de computer opgeslagen. Zodoende kunnen de prestaties van individuele leerlingen en groepen ook op de langere termijn gevolgd worden.

In groep 1 en 2 worden toetsen afgenomen op het gebied van taal en rekenen. Vanaf groep 3 worden toetsen afgenomen op het gebied van lezen (technisch en begrijpend), rekenen en spelling.

In groep 8 maken de leerlingen in het voorjaar de eindtoets van IEP. Deze toets geeft ondersteuning bij het bepalen van de juiste keuze richting voortgezet onderwijs.

KanVAS wordt in de groepen 1 en 2 en 5 t/m 8 afgenomen om de sociaal-emotionele ontwikkeling van de leerlingen in kaart te brengen. Dit score formulier hoort bij de Kanjer methode. Alle toetsresultaten worden digitaal bewaard. De resultaten worden doorgesproken met de gedragspecialist. Extra aandacht gaat uit naar leerlingen met opvallende resultaten dit wordt vervolgens besproken met de ouders.

B: Leerlingendossier

Voor elke leerling wordt een digitaal dossier aangemaakt. Daarin wordt het volgende bijgehouden:

- Leerlingenadministratie: Hierin worden de administratieve gegevens van het kind bewaard.
- Gesprekken: Het gaat hier om gesprekken met de leerling of met de ouders.
- Zorgverslag: Hier worden gebeurtenissen in de klas, die te maken hebben met zorg, beschreven.
- Brieven: Schriftelijk contact met ouders wordt hier weergegeven.
- Handelingsplan: Hier worden handelingsplannen m.b.t. extra hulp opgeslagen.
- Zorgteam: Intern overleg in het zorgteam wordt hier weergegeven.
- Onderzoeksverslagen: Schriftelijk materiaal van externe instanties wordt hier geplaatst.
- Toetsresultaten: De methode overstijgende toetsen worden hierin opgeslagen.

C: Doorspreken vorderingen van de leerlingen.

De groepsleerkracht en de Intern Begeleider spreken na toetsing de resultaten door en bekijken welke stappen eventueel verder genomen moeten worden om bepaalde kinderen te ondersteunen.

D. Bespreking vorderingen/welbevinden van kinderen met de ouders/verzorgers

Wij vinden het belangrijk ouders op de hoogte te houden van de ontwikkelingen van hun kind. Dat doen we door:

- Voortgangsgesprekken: Ouders worden voor deze gesprekken uitgenodigd om te praten over de voortgang en de ontwikkeling, zowel sociaal als cognitief, van hun kind. Deze gesprekken duren 10 tot 15 minuten. Er zijn door het jaar heen drie 'kijkje in de groep' momenten gepland waarbij u welkom bent in de groep van uw kind. Bij de twee voortgangsgesprekken ligt het rapport ter inzage.
- Rapporten: Aan het eind van groep 1 krijgen de leerlingen een rapport. Vanaf groep 2 krijgen de leerlingen twee keer per jaar een rapport mee (januari/februari en mei/juni). De leerkracht informeert de ouders/verzorgers schriftelijk over de ontwikkeling van hun kind en geeft een mondelinge toelichting.

In principe is er op deze gespreksmomenten één gesprek per leerling gepland.

Ouders hebben uiteraard altijd de mogelijkheid tussendoor een afspraak te maken met de leerkracht.

Leerkrachten nemen ook contact op met de ouders als daar aanleiding toe is.

In groep 8 staan de voortgangsgesprekken en besprekingen n.a.v. het rapport in het teken van de overstap naar het Voortgezet Onderwijs.

De uitnodigingen voor deze gesprekken worden meegegeven aan het kind. De data waarop de gesprekken plaats vinden kunt u vinden in de informatiegids en op de website.

E. Onderwijskundig rapport (OKR)

Voor een kind dat, bijvoorbeeld door verhuizing, tussentijds de school verlaat, wordt een onderwijskundig rapport opgesteld. Daarin worden de verzamelde voortgangsgegevens verwerkt. Op deze manier krijgt de ontvangende school een eerste indruk van de nieuwe leerling.

Voordat leerlingen tussentijds ingeschreven kunnen worden op De Hoeksteen is het overhandigen van een onderwijskundig rapport, opgesteld door de school van herkomst, zeer gewenst.

5.3 Prestaties van de kinderen

Ieder jaar bekijken wij hoe de prestaties van de leerlingen op onze school zijn in vergelijking met andere scholen. Wanneer blijkt dat onze school beneden verwachting presteert op een bepaald onderdeel van een toets, werken wij vervolgens aan verbetering van het onderwijs op dat gebied.

5.4 Hoe voelen kinderen zich op onze school

Naast de prestaties voor vakken als lezen, taal en rekenen, zijn ook sociale en creatieve vaardigheden, werkhouding en schoolbeleving van belang.

KanVAS wordt ingevuld door de leerkracht in groepen 1 en 2. In de groepen 5 t/m 8 door de leerkracht en door de leerlingen wordt het ingevuld.

KanVAS is een scorelijst die hoort bij de Kanjer methode. Als er op scorelijst een leerling opvallend scoort, wordt dit met ouders en de gedragsspecialist besproken. Vervolgens wordt er remediering toegepast vanuit de Kanjermethode. Over het algemeen geven de uitkomsten van deze lijsten een goed beeld van het sociaal-emotioneel functioneren van een kind.

Pedagogisch klimaat

Op De Hoeksteen willen wij de kinderen een veilig pedagogisch klimaat bieden, waarin zij zich harmonieus en op een prettige en positieve wijze kunnen ontwikkelen, zowel in de klas als op het schoolplein. In veruit de meeste gevallen lukt dit door de ongeschreven regels te onderhouden, maar soms is het gewenst om duidelijke afspraken met de kinderen te maken. Uitgangspunt is dat kinderen en leerkrachten elkaar vertrouwen en respectvol met elkaar omgaan.

Kanjertraining

Het team van De Hoeksteen heeft gekozen voor de Kanjertraining, een sociale vaardigheidstraining voor kinderen. De leerkrachten hebben een licentie gehaald om met de kinderen de training te kunnen doen. De kinderen leren sociale vaardigheden die nodig zijn om elkaar te vertrouwen en op een respectvolle manier met elkaar om te gaan. Ze leren om Kanjers te worden, voor zover ze dat nog niet zijn.

Met de Kanjertraining willen leerkrachten en kinderen de volgende doelen bereiken:

- Er is respect voor elkaar
- Iedereen voelt zich veilig op school
- Iedereen durft zichzelf te zijn
- We zijn bij elkaar betrokken
- Kinderen kunnen hun gevoelens onder woorden brengen
- Kinderen krijgen meer zelfvertrouwen.

Om dit te bereiken zijn er 5 afspraken die centraal staan:

- We vertrouwen elkaar
- We helpen elkaar
- Niemand speelt de baas
- We lachen elkaar niet uit
- Niemand doet zielig

Soms zijn kinderen sociaal onhandig. Dit kan zich op verschillende manieren uiten: ze lachen om alles, spelen de baas, zijn verlegen, stellen zich afhankelijk op of zijn juist agressief en doen alsof het hen allemaal niets kan schelen. In de Kanjertraining staan vier dierfiguren centraal, die ieder gekoppeld worden aan een kleur petje.

1. De pestvogel vindt zichzelf heel wat en wil altijd de baas spelen. Andere kinderen zijn in de ogen van de pestvogel allemaal sukkel die maar beter naar hem of haar kunnen luisteren. Bij dit gedrag hoort het zwarte petje.
2. Het aapje doet overal lacherig over en neemt niets of niemand serieus. Hij probeert de lachers op zijn hand te krijgen en vriendjes te worden met de pestvogel om zo niet zelf gepest te worden. Bij het gedrag van het aapje hoort het rode petje.

3. Het konijn is vaak bang en valt liefst zo min mogelijk op. Het komt slecht voor zichzelf op en wordt vaak gepest. Het konijn kruipt vaak weg in een hoekje. Bij het gedrag van het konijn hoort het gele petje.
4. De tijger doet gewoon en gedraagt zich als een Kanjer. Hij komt voor zichzelf op zonder anderen bang te maken. De tijger geeft zijn mening, komt uit voor zijn gevoel en neemt anderen en zichzelf serieus. Het gedrag van de tijger wordt gekoppeld aan het witte petje.

Voor kinderen die vaak een van deze vormen van gedrag laten zien en die dit willen veranderen is de Kanjertraining een uitkomst.

Let op: Kinderen zijn geen aap of rode pet, maar op een bepaald moment doen ze als een aap of als een rode pet.

Pestprotocol

Op De Hoeksteen is pesten een ongewenste situatie en wordt pesten niet geaccepteerd (de rode en de zwarte pet). Het protocol is een vastgelegde wijze waarop we het pestgedrag van kinderen in voorkomende gevallen benaderen. Het biedt alle betrokkenen duidelijkheid over de impact, ernst en ook specifieke aanpak van dit ongewenste gedrag. We maken hierbij gebruik van de handreikingen uit de Kanjermethode. Verder is er een anti-pest coördinator aangesteld: Annemiek Lourens. Bij signalen van pesten kunnen leerlingen, ouders en leerkrachten bij haar terecht.

Voorwaarden om bij stil te staan

- Op De Hoeksteen zien wij pesten als een probleem voor alle partijen leerkrachten, ouders en leerlingen (pesters, gepeste leerlingen en zwijgende leerlingen).
- Wij letten op pestgedrag onder onze leerlingen en ondernemen actie.
- Wij bespreken de situatie met de leerlingen en maken samen met hen afspraken over hoe we met elkaar omgaan (Kanjertaining).
- Onder pesten verstaan wij: agressief gedrag, ruzies, gedrag dat andere kinderen verdriet doet of pijn bezorgt of een onveilig gevoel geeft, onbesuisd gedrag.
- Wij vinden dat elk kind dat bij ons naar school gaat, zich veilig moet voelen en met plezier naar school moet kunnen gaan.

Hoe te handelen bij pesten

- Bij pestgedrag helpen we de kinderen om tot een oplossing te komen.
- Wanneer dit geen oplossing oplevert, moet het probleem opnieuw aan de leerkracht gemeld worden.

Bij herhaald pesten nemen wij, in overleg met ouders, passende maatregelen.

Wanneer het pestgedrag ondanks alle bovenstaande maatregelen doorgaat, dan maakt de leerkracht met de ouders van de pester opnieuw een afspraak voor een gesprek waarbij:

- op basis van aantekeningen verslag wordt gedaan van de pesterijen.
- de ouders medewerking wordt gevraagd om aan het pesten een einde te maken.

Indien het gedrag niet verbetert, kan er een verwijzing plaatsvinden naar het maatschappelijk zorgsysteem.

Hoe kunt u handelen wanneer uw kind pest of gepest wordt?

Ouders van pesters

- Neem het probleem serieus.
- Raak niet in paniek. Elk kind loopt kans pester te worden.
- Probeer achter de mogelijke oorzaak van het pesten te komen.
- Maak uw kind gevoelig voor wat het anderen aandoet

Ouders van gepeste kinderen

- Pesten op school direct met de leerkracht/ anti-pest coördinator bespreken.
- Als uw kind vraagt om er met niemand over te praten, steun uw kind dan, leg uit dat u er wel over praten moet, geef het achtergrondinformatie en neem contact op met school.
- Help het kind zijn zelfrespect terug te krijgen door complimentjes en positieve aandacht.

- Blijf in gesprek met uw kind. Doe dat op een positieve manier. Geef adviezen om aan het pesten een eind te maken.
- Laat uw kind opschrijven/bekennen wat het heeft meegemaakt. Dit kan emotionele reacties oproepen. Help uw kind om deze reacties te uiten en te verwerken.
- Als pesten op straat gebeurt, kunt u de ouders van de pester bellen en voorzichtig vragen er met hun kind over te praten. Gebruik als argument dat elk kind op straat veilig moet kunnen zijn.

Kanjer afspraken op De Hoeksteen

Hieronder de lijn die wij volgen op school ten aanzien van gedrag en grensoverschrijdend gedrag.

Basisvoorwaarden:

- Alle leerkrachten hebben de kanjertraining gevolgd.
- Alle leerkrachten geven kanjerlessen en gebruiken kanjertaal om de leerlingen aan te spreken en/ of te corrigeren ze zorgen voor een positief pedagogisch klimaat.
- Wij maken gebruik van een time-out plek op de gang. Altijd in overleg met de leerling
- Er wordt geïnvesteerd om de kennis van het team aangaande gedragsproblematiek te vergroten. We maken hierbij gebruik van de kennis van onze gedragspecialist

Stappenplan

Leerlingen worden aangesproken op hun gedrag en er wordt nagevraagd of het de bedoeling is dat...

Direct grensoverschrijdend (zoals fysiek geweld/ ernstig verbaal geweld) of wanneer hetzelfde gedrag aanhoudt: gaat de leerkracht met de leerling naar de directie en waar de leerling bij is, vertelt de leerkracht wat er mis ging en wat er van de leerling verwacht wordt.

De directie brengt leerling terug naar de klas en in overleg wordt besloten tot een officiële waarschuwing of niet. Ouders worden altijd op de hoogte gebracht van incident door leerkracht of de directie. Een officiële waarschuwing geldt voor een bepaalde tijd (2 weken tot een maand).

Deze leerlingen kunnen uit voorzorg in geval van **afwezigheid van de leerkracht** in een **andere groep** geplaatst worden. Dit wordt aan het begin van het schooljaar aan de betreffende ouders medegedeeld.

Bij vertonen van hetzelfde gedrag binnen afgesproken tijd volgt een **gele** kaart. Deze is geldig voor een afgesproken tijd (2- 4 weken). Ouders worden hiervan op de hoogte gesteld en de groep ook.

Bij vertonen van hetzelfde gedrag binnen de afgesproken tijd volgt een **rode** kaart. Een rode kaart staat voor een schorsing van 1 of 2 dagen. In dat geval gaat er een schorsingsprocedure lopen: de ouders worden op de hoogte gesteld, er wordt een officiële brief opgesteld en deze wordt aan de ouders gestuurd, het bevoegd gezag (bovenschools) wordt op de hoogte gebracht en ook de leerplichtambtenaar. Uiteraard wordt de groep ook op de hoogte gesteld. De leerling krijgt huiswerk mee naar huis om thuis te werken.

Gelukkig komen onderstaande stappen weinig voor. Toch is het goed om als ouder hiervan op de hoogte te zijn. U weet nu dat we hier zorgvuldig mee omgaan en hierover duidelijke afspraken hebben

5.5 Speciale zorg voor kinderen met specifieke behoeften

A. De voorzieningen

Soms heeft een leerling extra begeleiding nodig. Remedial Teaching (RT) wordt gegeven door de eigen leerkracht in de klas, die daarbij ondersteund wordt door de Intern Begeleider. Ambulante Begeleiding wordt gegeven door iemand van een speciale school voor basisonderwijs of iemand vanuit het speciaal onderwijs. Die persoon komt op school en geeft adviezen aan de groepsleerkracht.

Leerkrachten maken bij het geven van RT gebruik van:

- De instructietafel. In elke groep staat een instructietafel. Aan deze tafel werken groepjes leerlingen die extra steun en begeleiding nodig hebben. Ook is er ruimte voor de 'plus' kinderen.
- Het kiesbord. Leerlingen leren hierdoor hun werk te plannen en te organiseren. Dit geeft de leerkracht ruimte en tijd om met zorgleerlingen aan het werk te gaan.
- Computers. Leerlingen kunnen met behulp van bij de methode passende programma's hun vaardigheden oefenen.

B. Zorg voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften

Regelmatig vindt er een groepsbespreking plaats. Tijdens die bespreking, bespreken de Intern Begeleider en de leerkracht(en) de ontwikkeling van de leerlingen. Leerlingen die problemen hebben, worden extra doorgesproken, er worden afspraken gemaakt over de manier waarop hulp gegeven kan worden. De ouders worden hiervan op de hoogte gesteld. De Intern Begeleider is op schoolniveau verantwoordelijk voor de zorgbreedte en organiseert de bijeenkomsten en besprekingen.

Bij het geven van zorg aan leerlingen in de school vervult de groepsleerkracht, als eindverantwoordelijke voor de groep, een centrale rol en geeft in de klassensituatie de zorg en begeleiding vorm en inhoud. Bij het opstellen en uitvoeren van groepsplannen en handelingsplannen wordt de leerkracht ondersteund door de Intern Begeleider.

Bij specifieke problemen is er de mogelijkheid het speciaal basisonderwijs of het speciaal onderwijs te raadplegen. We spreken dan van preventieve Ambulante Begeleiding. Ook kunnen er video-opnames gemaakt worden. Deze opnames worden gebruikt als hulpmiddel om de begeleiding vorm te geven en zijn alleen voor intern gebruik. De opnames worden na gebruik gewist. De regels en afspraken die hierbij gehanteerd worden zijn vastgelegd in het 'Gedragsconvenant SVIB'. U kunt dit document opvragen bij de Intern Begeleider.

C. Ondersteuning van de schoolbegeleidingsdienst

Als blijkt dat een kind extra begeleid of getest moet worden, kan een externe instantie ingeschakeld worden. De Hoeksteen heeft goede contacten met Educonnect, maar maakt ook gebruik van andere instanties die hun diensten aanbieden. De Intern Begeleider en de leerkracht vullen een aanmeldingsformulier in. De ouders of verzorgers tekenen dit formulier voor gezien. Vervolgens wordt het kind door een schoolbegeleider van de betreffende instantie, meestal een psycholoog of een orthopedagoog, geobserveerd en/of getest. Er vinden oudergesprekken en adviesgesprekken plaats. De schoolbegeleidingsdienst kan een belangrijke rol spelen bij het tot stand brengen van extra hulp aan een kind, in welke vorm dan ook. Door veelvuldig overleg met de Intern Begeleider worden lijnen voor de zorg binnen de school uitgezet.

Logopedisten spreken jaarlijks de spraak-, taal- en stemproblemen van alle vijfjarigen door met de groepsleerkracht en de Intern Begeleider. Mochten uit deze bespreking acties voortvloeien in de vorm van extra onderzoek, advies tot verwijzing naar een zelfstandig logopedist of tips voor de praktijk, dan neemt de school contact op met de ouders of verzorgers.

Via de Intern Begeleiders kunnen leerkrachten en ouders een afspraak maken met de Sociaal Verpleegkundige van de GGD. Centraal staat de preventieve werking van vroegtijdige signalering en aanpak van problemen (gedrag, opvoeding, helpen bij het vinden van instanties voor hulp, pesten e.d.)

D. Meerbegaafde kinderen

Wanneer de lesstof niet uitdagend genoeg is en er te weinig tegemoet komt aan de specifieke behoeften van kinderen, kan er een situatie ontstaan waarin kinderen zich niet prettig voelen op school. De voorkeur van de school gaat in zo'n geval uit naar een traject van verrijking voor kinderen met een mogelijke ontwikkelingsvoorsprong.

Op De Hoeksteen wordt door middel van het leerlingvolgsysteem (observaties en toetsen) en het SiDi 3 protocol bekeken welke kinderen onder de categorie 'meer- en hoofbegaafden' vallen. De leerkracht signaleert, analyseert en toetst. Ouders worden op de hoogte gehouden en worden gevraagd om het ouderformulier van SiDi 3 in te vullen voor hun kind.

Op De Hoeksteen geeft een specialist 'hoogbegaafdheid' vorm aan het onderwijs voor meer- en hoogbegaafde leerlingen. Deze leerlingen worden uitgedaagd door verrijkingsstof in de groep en door het werken met levelspel en levelwerk.

E. Kinderen met gedragsproblemen

Gedragsproblemen kunnen veel oorzaken hebben en kunnen voor het kind zelf en voor de omgeving vervelende gevolgen hebben.

Ons zorgsysteem is er op gericht om deze kinderen tijdig te signaleren en in nauw overleg met de leerkracht, de ouder(s) en de gedragsspecialist een zo adequaat mogelijke begeleiding te geven.

Met behulp van de incidentmethode gedrag uit de Kanjertraining hebben we afspraken vastgelegd over de begeleiding en de berichtgeving naar ouders m.b.t. ontoelaatbaar gedrag.

Het kan voorkomen dat we uw toestemming vragen een externe instantie in te inschakelen voor nader onderzoek en advies.

Dit kan leiden tot verwijzing naar een school voor speciaal (basis)onderwijs. Deze verwijzing vindt zorgvuldig plaats. Toestemming van de ouders blijft een voorwaarde.

F. Dyslexie

Wanneer er mogelijk sprake is van dyslexie bij uw kind dan gaat u in overleg met de leerkracht en de Intern Begeleider. Op basis van de Cito resultaten van uw kind kunt u uw kind aanmelden bij externe instanties voor vergoed of particulier dyslexie-onderzoek en behandeling.

Kinderen met vastgestelde dyslexie (ernstige taal- en leesproblemen) vallen onder het zorgsysteem. Deze kinderen kunnen bepaalde toetsen in aangepaste vorm maken, als een gecertificeerde instelling een zogenaamde 'dyslexieverklaring' heeft afgegeven. Deze kinderen hebben een extra handicap bij het maken van schriftelijke toetsen. Wanneer er sprake is van dyslexie wordt hier rekening mee gehouden tijdens de lessen en tijdens de toetsen:

- Leerlingen met dyslexie krijgen extra tijd om opdrachten of toetsen te maken.
- Ze krijgen toetsen op A-3 formaat wanneer ze hier voordeel van hebben.
- De cito-eindtoets wordt digitaal aangeboden.
- Zo nodig krijgen leerlingen een eigen leerlijn op het gebied van spelling.
- De spellingsregels hangen in groot formaat in de klas.
- Ze gebruiken een spellingkaart (niet tijdens de citoafname).
- Leerkracht/ tutor geeft pre- en re-teaching in de groep.
- Er wordt gebruik gemaakt van de methodiek RALFI voor het oefenen van vlot lezen.

De Intern Begeleider van onze school kan u hier meer over vertellen.

G. Kinderen en medicijnen

Leerkrachten worden van tijd tot tijd geconfronteerd met leerlingen die klagen over pijn die meestal met eenvoudige middelen te verhelpen is, zoals hoofdpijn, buikpijn, oorpijn of pijn ten gevolge van een insectenbeet. Paracetamol of iets dergelijks wordt alleen gegeven na overleg met de ouders die schriftelijk toestemming hebben gegeven.

Directie/leerkrachten krijgen soms het verzoek van ouder(s)/verzorger(s) om hun kinderen door een arts voorgeschreven medicijnen toe te dienen. De directie/leerkrachten aanvaarden met het verrichten van dergelijke handelingen een aantal verantwoordelijkheden en begeven zich op een terrein waarvoor zij niet gekwalificeerd zijn.

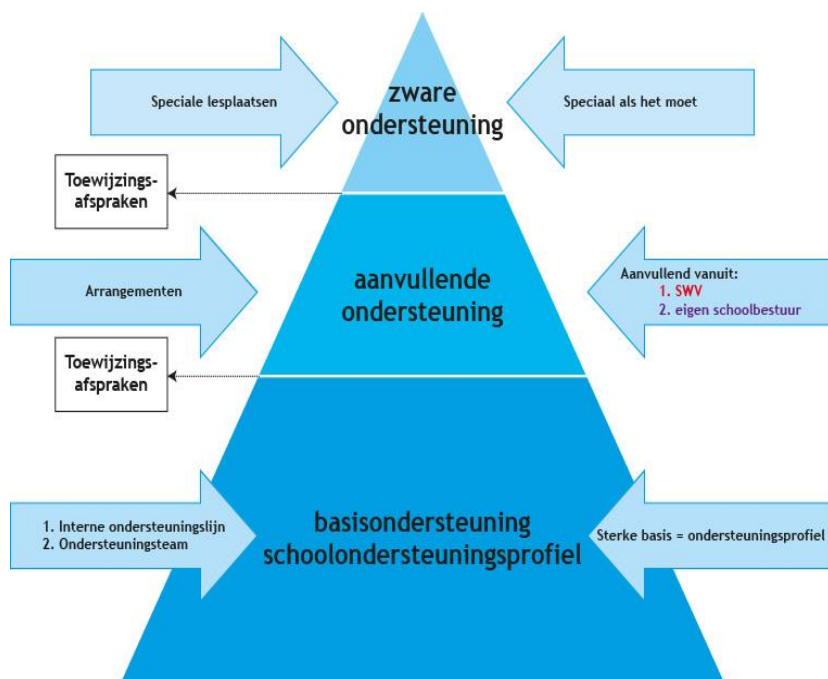
Met het oog op de gezondheid van kinderen is het van groot belang dat er in dergelijke situaties zorgvuldig gehandeld wordt. Sinds schooljaar 2017-2018 komen er verpleegkundigen op school die de medicijnen verstrekken. Leerkrachten zijn hier niet voor bevoegd. U kunt met de intern begeleider contact opnemen mocht u gebruik willen maken van deze service.

5.6 Passend Onderwijs

Scholen hebben zorgplicht

Scholen hebben met de invoering van passend onderwijs sinds 1 augustus 2014 zorgplicht gekregen. Dat betekent dat ze ervoor verantwoordelijk zijn om alle leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben een passende plek te bieden. Het gaat daarbij om leerlingen die worden aangemeld en leerlingen die al op

school zitten. De school zoekt in overleg met de ouders een passende plek. Op de eigen school of, als de school niet de juiste begeleiding kan bieden, op een andere reguliere of speciale school. In het schoolondersteuningsprofiel (SOP) leggen scholen vast welke ondersteuning zij kunnen bieden.

Samenwerkingsverbanden van scholen in de regio

Om ervoor te zorgen dat alle kinderen een passende plek krijgen, hebben scholen regionale samenwerkingsverbanden gevormd. In deze samenwerkingsverbanden werken het regulier en speciaal onderwijs (cluster 3 en 4) samen. De scholen in het samenwerkingsverband maken afspraken over onder andere de begeleiding en ondersteuning die alle scholen in de regio kunnen bieden en over welke leerlingen een plek kunnen krijgen in het speciaal onderwijs. Ook maakt het samenwerkingsverband afspraken met de gemeenten in de regio over de inzet en afstemming met (jeugd)zorg. De school van uw kind maakt deel uit van het schoolbestuur van de VCOG. De scholen van de VCOG vallen onder de subregio Groningen-Haren.

De besturen in iedere subregio werken nauw samen met de andere schoolbesturen uit de regio om optimale ondersteuning aan ieder kind te kunnen bieden en expertise met elkaar te delen.

Financiering extra ondersteuning

De samenwerkingsverbanden ontvangen geld voor extra ondersteuning. Dit wordt verdeeld op basis van de afspraken die in het samenwerkingsverband zijn gemaakt over de scholen. Zo is meer maatwerk mogelijk en kan het geld zo veel mogelijk worden gebruikt voor ondersteuning op de reguliere school en in de klas. Uit de middelen betaalt het samenwerkingsverband ook het (voortgezet) speciaal onderwijs ((v)so) voor het aantal leerlingen dat vanuit samenwerkingsverband daar is ingeschreven.

Binnen de school of op een andere school?

Ouders melden hun kind aan bij de school van hun voorkeur. De school moet vervolgens een zo passend mogelijk aanbod doen op de eigen, een andere reguliere of een speciale school. Na aanmelding heeft de school 6 weken de tijd om te beslissen over de toelating van de leerling. Deze periode kan eenmaal met 4 weken worden verlengd. De school onderzoekt eerst of ze de leerling zelf de extra onderwijssteuning kan bieden, eventueel met extra ondersteuning vanuit het (voortgezet) speciaal onderwijs of van het samenwerkingsverband.

Soms heeft de school meer informatie nodig om dit goed te beoordelen. Scholen kunnen daarvoor om extra informatie vragen bij de ouders. Kan de school zelf geen passende onderwijsplek bieden, dan moeten zij een passende plek op een andere reguliere of speciale school regelen. Dat gebeurt in overleg met de ouders.

Meer informatie voor ouders

Voor u als ouders geldt dat de scholen de belangrijkste informatiebron zijn als het gaat om Passend Onderwijs en extra ondersteuning aan uw kind. De school heeft dagelijks contact met de leerling en vervult daarmee in de ogen van het samenwerkingsverband een belangrijke rol in de adequate informatievoorziening aan ouders.

Het samenwerkingsverband heeft een eigen website: <http://www.passendonderwijsgroningen.nl/SWV-PO20-01/>

Op deze website vinden ouders / verzorgers een apart tabblad met meer informatie over het ondersteuningsplan en de ondersteuningsprofielen van de verschillende scholen.

Op www.passendonderwijs.nl (website van ministerie OCW) en op www.passendonderwijsouder.nl kunnen ouders / verzorgers meer informatie vinden over de samenwerkingsverbanden en over Passend Onderwijs.

Daarnaast is er het Steunpunt Passend Onderwijs, onderdeel van informatiepunt 5010. Hier kunnen ouders / verzorgers terecht met alle vragen over extra ondersteuning binnen het onderwijs. Het Steunpunt Passend Onderwijs is telefonisch bereikbaar via 5010: (0800) 5010 (vaste telefoon, gratis) of (0900) 5010 123 (€ 0,45 per gesprek + kosten mobiel), of via internet: www.5010.nl

Tot slot heeft iedere school een eigen intern begeleider (IB-er). Deze onderwijsmedewerker is in staat verdere vragen van u te beantwoorden over de uitvoer van Passend Onderwijs op de school.

5.7 De begeleiding van de overgang van kinderen naar het voortgezet onderwijs

A. De voorlichting aan ouders m.b.t. de schoolkeuze van kinderen

In het begin van het schooljaar is er voor de ouders van de leerlingen van groep 8 een speciale ouderavond. Er wordt dan informatie gegeven over het vervolgonderwijs, de IEP-toets en de plaats die de uitslag van deze toets inneemt.

Het niveau advies voor de middelbare school wordt door de groepsleerkracht gemaakt op basis van de plaatsingswijzer en de werkhouding die de leerling heeft in de klas. Dit voorlopige advies wordt gegeven in eind groep 7.

In januari/februari houden de scholen voor het voortgezet onderwijs open dagen. Leerlingen van groep 8 en hun ouders hebben de gelegenheid zich op deze dagen uitgebreid te laten informeren.

In januari maken de leerlingen de laatste cito toetsen. Aan de hand van de uitkomst van deze cito toetsen wordt er in februari een definitief schooladvies gegeven.

De leerlingen van groep 8 maken in april de IEP-toets. De resultaten van deze toets geven meestal een bevestiging van het niveau dat de leerkracht al geadviseerd had. Als deze uitkomst niet overeenkomt neemt de leerkracht contact op met de ouders.

B. Gegevens die over leerlingen worden verzameld, wijze van adviseren en procedure

Bij de advisering welke vorm van voortgezet onderwijs het meest geschikt is voor een leerling, zijn de volgende componenten van belang:

- de beoordeling van groepsleerkracht en directie
- de door de jaren heen verzamelde gegevens uit het leerlingvolgsysteem die worden weergegeven in de plaatsingswijzer
- het beeld van het kind door de jaren heen
- de uitslag van de IEP-toets

In een gesprek met de ouders/verzorgers wordt uiteindelijk vastgesteld bij welke vorm van voortgezet onderwijs de leerling aangemeld wordt. Deze aanmelding wordt door ouders zelf geregeld. De ontvangende school beslist of de leerling al dan niet geplaatst wordt.

Om een goede aansluiting tussen basisschool en voortgezet onderwijs te bevorderen is er jaarlijks direct contact met de ontvangende scholen en verstrekt de school een onderwijskundig rapport aan de school voor voortgezet onderwijs.

5.8 Jeugdgezondheidszorg

De GGD Groningen houdt zich bezig met de gezondheid van de bevolking in de provincie Groningen. Hieronder valt ook de jeugd. Door een landelijke wetswijziging heeft de GGD Groningen een nieuwe werkwijze ontwikkeld. We lichten deze hieronder toe:

- **Gezondheidsperiode:**
In de gezondheidsperiode, een aaneengesloten periode die jaarlijks op school wordt gehouden, worden de leerlingen van groep 2 en groep 7 onderzocht.
- **Onderzoek groep 2:**
De leerlingen worden onderzocht op hun gezichtsvermogen.
- **Gesprek groep 2:**
Alle ouders van de leerlingen in groep 2 worden samen met hun kind uitgenodigd voor een gesprek met de verpleegkundige of arts. Daarbij wordt het kind gewogen en gemeten. Ter voorbereiding krijgen ouders een vragenlijst over de gezondheid van hun kind. De antwoorden kunnen aanleiding zijn om in een onderzoek of gesprek extra aandacht aan een kind te besteden.
- **Onderzoek groep 7:**
Alle leerlingen in groep 7 worden gemeten en gewogen. De ouders krijgen vooraf een vragenlijst met vragen over de gezondheid van hun kind. Met de leerkracht wordt besproken of er kinderen zijn waar extra aandacht aan moet worden besteed. Ouders kunnen aangeven of ze prijs stellen op een gesprek met de verpleegkundige of arts.
- **Contact:**
Bij de sociaal verpleegkundige en bij het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) kunt u terecht met vragen en/of problemen rond de groei, ontwikkeling en opvoeding van hun kind. Een afspraak kan rechtstreeks gemaakt worden met de sociaal verpleegkundige of via de Intern Begeleider. Telefoonnummers en e-mailadres worden bekend gemaakt via de nieuwsbrief en posters in de school. Op www.ggdgroningen.nl vindt u uitgebreide informatie en kunt u verschillende folders downloaden.
- **Collectieve preventie:**
Na afloop van de gezondheidsperiode worden alle (gezondheids-)gegevens verzameld. Samen met de Intern Begeleiders worden deze besproken. Hieruit kunnen thema's gekozen worden die het komende schooljaar extra aandacht krijgen. Ouders worden betrokken bij de preventieactiviteiten. De GGD adviseert en begeleidt scholen hierbij. De GGD heeft bovendien veel (les)materialen die de school bij de activiteiten rond gezondheid kan gebruiken. Er is (les)materiaal over bijvoorbeeld voeding, veiligheid, persoonlijke verzorging, mondgezondheid, milieu, seksuele opvoeding, genotmiddelen, pesten en agressie.

Het Centrum voor Jeugd en Gezin is gevestigd in het Prismagebouw aan de Siersteenlaan. Hier kunt u met al uw vragen over de gezondheid en opvoeding van uw kind terecht.

6. HET TEAM

6.1 Vervanging bij afwezigheid

Het kan voor komen dat een leerkracht door ziekte of andere reden niet voor de groep kan staan. De school zoekt dan naar vervanging.

Als dat niet lukt, dan probeert de school te voorkomen dat een groep naar huis wordt gestuurd. Een oplossing kan zijn dat twee groepen worden samengevoegd. Andere oplossingen zijn: de vacante groep verdelen over meerdere andere groepen of dat de onderwijsassistente voor de groep gaat. Het zal u duidelijk zijn dat dit soort oplossingen uit nood wordt geboren en dat deze oplossingen de werkbaarheid voor leerkrachten en leerlingen niet verhogen. Deze maatregelen zullen dan ook maar van korte duur zijn. In het uiterste geval zal de directeur zich genoodzaakt zien een groep naar huis te sturen.

Als een groep thuis moet blijven, wordt u van tevoren schriftelijk of telefonisch op de hoogte gesteld, zodat u maatregelen kunt nemen voor opvang. Als u absoluut niet in staat bent voor opvang te zorgen, kunt u contact opnemen met de school en wordt uw kind uiteraard op school opgevangen. De tweede ziekte dag is de school niet verplicht om opvang te regelen en bent u zelf verantwoordelijk voor de opvang van uw kinderen.

De Inspectie van het Onderwijs wordt altijd op de hoogte gesteld van bovengenoemde maatregelen.

6.2 De begeleiding en inzet van stagiaires

Ieder jaar bieden wij stagiaires van verschillende opleidingen de gelegenheid op De Hoeksteen ervaring op te doen. De verdeling van de stagiaires is in handen van de stage coördinator. Tijdens het uitvoeren van de stage blijft de eigen leerkracht verantwoordelijk voor zijn of haar groep.

Ook werken er LIO-ers (=leerkracht in opleiding) op De Hoeksteen. Deze stagiaires geven zelfstandig 3 aaneengesloten dagen les aan een groep. Zij doen dit als laatste opdracht van de opleiding (PABO) en zij dragen op de momenten dat ze voor de klas staan de verantwoordelijkheid.

Wij verwachten een hoge inzet van de stagiaires, opdat zij in korte tijd zoveel mogelijk leren. Zij worden begeleid door de groepsleerkracht. Ook komen docenten van de opleiding de stagiaires begeleiden en beoordelen.

Met alle stagiaires wordt het stageprotocol en de stagegids doorgesproken, zodat zij weten wat er op de Hoeksteen van hen verlangd wordt.

7. DE OUDERS

7.1 Betrokkenheid van de ouders

Onze school betreft de ouders bij het onderwijs omdat we het belangrijk vinden, dat ouders geïnteresseerd zijn in de omgeving waar hun kind veel tijd doorbrengt.

Per jaar zijn er minimaal 4 momenten waarop ouders geïnformeerd worden over de gang van zaken op school en het welbevinden en de schoolprestaties van hun kind. In principe is er voor de ouders 1 gespreksmoment per individueel contact gepland.

Een paar maal gedurende de jaren dat uw kind De Hoeksteen bezoekt, zullen de ouderraad en het personeel u via een schriftelijke oproep vragen of u ingeschakeld wilt worden bij (structurele) activiteiten van de school.

Ook streven we naar een klassenouder in elke groep, om de leerkracht te ondersteunen bij activiteiten voor de kinderen. Zij kunnen namens de leerkrachten een beroep op de ouders doen om te helpen bij schoolse activiteiten, vervoer van kinderen bij excursies, assistentie bij knutselactiviteiten of begeleiding bij uitstapjes.

Natuurlijk vindt hulp altijd op vrijwillige basis plaats.

7.2 Activiteitencommissie (AC)

De activiteitencommissie bestaat uit een aantal ouders en vergadert één keer in de zes weken.

De vergaderingen zijn openbaar, dat wil zeggen dat iedereen die dat wil de vergadering bij kan wonen. Leden van de activiteitencommissie zijn samen met het team betrokken bij de organisatie en uitvoering van diverse activiteiten. Voor een aantal van deze activiteiten zijn werkgroepen gevormd.

Ouderbijdrage

Als tegemoetkoming in de kosten die verbonden zijn aan de activiteiten die voor uw kinderen worden georganiseerd (feesten, traktaties, schoolreisjes) vraagt de school een bijdrage van de ouders. De hoogte van deze bijdrage is afhankelijk van het aantal kinderen uit een gezin dat de school bezoekt. U krijgt hierover in het begin van het schooljaar bericht van de school. Wij gaan er van uit dat u vóór december 2018 contact opneemt met de directie mocht u niet aan deze bijdrage kunnen voldoen.

Het niet betalen kan gevolgen hebben voor het organiseren van extra schoolactiviteiten en het schoolreisje.

Een extra donatie is altijd zeer welkom. Het bankrekeningnummer voor de ouderbijdrage is: NL 44 RABO 0329.4346.40.

Er is een mogelijkheid om via de afdeling Sociale Zaken en Werk van de gemeente Groningen (SOZAWE) een tegemoetkoming te krijgen voor de ouderbijdrage. Deze tegemoetkoming dienen ouders zelf aan te vragen bij de gemeente Groningen en het bedrag moet gestort worden op bovenstaande rekening. Voor informatie en uitleg kunt u terecht bij onze brugfunctionaris Dieneke Bloemendal en de schoolleiding.

Beleid van sponsoring.

Binnen het primair onderwijs komt sponsoring sporadisch voor. Op De Hoeksteen maken wij er zo af en toe gebruik van. Wij voeren echter een zeer terughoudend beleid ten aanzien van aanvaarding van materiële of geldelijke bijdragen. Wij doen het beslist niet wanneer daar ten opzichte van de leerlingen bepaalde verplichtingen aan verbonden zijn.

7.3 Medezeggenschapsraad (MR)

Door de Wet Medezeggenschap Onderwijs (WMO) is aan elke school een medezeggenschapsraad verbonden. De MR van De Hoeksteen bestaat uit zes leden.

Drie leden uit en door de ouders gekozen en drie teamleden. De leden worden voor vier jaar gekozen, met een mogelijke verlenging tot acht jaar. De directie heeft geen zitting in de raad, maar wordt om advies gevraagd, wanneer zich zaken voordoen die daarom vragen. De MR vergadert ongeveer eenmaal per zes weken.

De MR is bevoegd 'tot bespreking van alle aangelegenheden de school betreffende', maar beperkt zich zoveel mogelijk tot beleidszaken. De directie heeft in sommige zaken de instemming van de MR nodig, soms van de hele raad, soms van de personeels- dan wel van de oudergeleding ervan. De MR heeft altijd het recht om een advies uit te brengen, gevraagd en ongevraagd. De MR houdt zich onder andere bezig met:

- Onderwijsinhoudelijke zaken, zoals het schoolplan en de gehanteerde onderwijsmethoden.
- De cultuur op school, zoals de sfeer en het pestbeleid.
- Belangenbehartiging van zowel kinderen, als personeel en ouders.
- Beleidsmatige onderwerpen die door de achterban (ouders en team) worden aangedragen.

Alle medezeggenschapsraden van de scholen die onder het bestuur van de VCOG vallen zijn vertegenwoordigd in de Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad (GMR). De MR van De Hoeksteen wordt door een ouderlid en een personeelslid vertegenwoordigd in deze GMR.

Voorzitter: Paul Goslinga

Oudergeleding:

- Berno Kreeft
- Christa van Mechelen

Personeelsleden:

- Martien Hamburg
- Frits Koster
- Benny Nieborg

7.4 Klachtenregeling

Wij doen ons uiterste best om het onderwijs optimaal vorm te geven en de belangen van kinderen en ouders daarin steeds zorgvuldig te behartigen. Desondanks kan het voorkomen dat u het niet eens bent met beslissingen of gedragingen van een leerkracht, de directeur of iemand anders die aan de school is verbonden.

Wij gaan ervan uit dat met elkaar in gesprek gaan en samen naar een oplossing zoeken de beste manier is om er uit te komen. Als het gesprek met de leerkracht niets oplost kunt u zich tot de directeur of een andere leidinggevende van de school wenden. Mocht het u na bovenstaande gesprekken niet lukken een probleem op school alleen op te lossen, dan heeft u verschillende mogelijkheden:

- U kunt contact opnemen met de contactpersoon(en) van school, te weten:
Voorzitter van de MR: Paul Goslinga

De contactpersoon(en) zal met u nagaan of alle mogelijkheden om de klacht in school op te lossen zijn geprobeerd. Vervolgens kan hij of zij u in contact brengen met de externe vertrouwenspersoon. De klacht wordt inhoudelijk niet met de contactpersoon besproken. Dat doet u met de vertrouwenspersoon, die door de VCOG voor al haar scholen is benoemd.

- U kunt de vertrouwenspersoon rechtstreeks benaderen, ook zonder tussenkomst van de contactpersoon. De contactgegevens van de vertrouwenspersoon kunt u vinden in de klachtenregeling van de VCOG.
- U kunt in gesprek gaan met het bevoegd gezag van de school. De contactgegevens van het bevoegd gezag kunt u vinden in de klachtenregeling van de VCOG.

Voor de complete klachtenregeling verwijzen we u naar de website van de VCOG: www.vcog.nl

7.5 Rechten en plichten van ouders/leerlingen en het bevoegd gezag

A. Leerplicht

Kinderen zijn vanaf hun vijfde jaar leerplichtig. Dat betekent dat gedurende de lestijden op school aanwezig moeten zijn. Van vierjarigen die op De Hoeksteen zijn ingeschreven verwachten wij dat ze gedurende lestijden aanwezig zijn.

De wet kent de volgende uitzonderingen:

- Vijfjarigen mogen, in overleg met de school, 5 uur per week door de ouders worden thuis gehouden, Daarbovenop kan de directeur nog eens vrijstelling verlenen voor 5 uur.
- De directeur mag ontheffing van de leerplicht verlenen in een beperkt aantal gevallen, bijvoorbeeld voor jubilea ed.

Mocht u uw zoon/dochter in aanmerking willen laten komen voor ontheffing van de leerplicht, dan kunt u het aanvraagformulier 'Vrijstelling Schoolbezoek' bij de administratie vragen. Op de achterkant van dit formulier staat een stappenschema waaruit u kunt aflezen of er al dan geen toestemming verleend kan worden.

Vervroegde vakanties of verlenging van een weekend komen niet in aanmerking voor ontheffing van de leerplicht.

De school is wettelijk verplicht verzuim van leerlingen te registreren.

Als uw kind ziek is, moet u dit telefonisch of via Social Schools melden tussen 8.00 en 8.20 uur.

B. Toelating van leerlingen

We zijn blij wanneer u voor onze school kiest. Toch kan het voorkomen dat we uw kind niet automatisch toelaten als leerling van onze school. Dat kan in de volgende gevallen gebeuren:

- Wanneer uw kind via een andere basisschool en de PCL toegelaten is tot een school voor speciaal basisonderwijs. In zo'n geval kan de school besluiten tot een tijdelijke toelating als proefperiode of tot niet toelaten.
- Als uw kind Leerling Gebonden Financiering heeft. In dit geval verwijzen we naar het hoofdstuk Zorg.
- Als de school twijfelt aan de mogelijkheid om voldoende zorg te kunnen verlenen aan uw kind.
- Als u (bij tussentijdse aanmelding) geen Onderwijskundig Rapport van de vorige school kunt overhandigen.

C. Verwijdering van een leerling

Het VCOG bestuur, waar De Hoeksteen onder valt, kan tot verwijdering van een leerling besluiten in de volgende gevallen:

- als de veiligheid of de rust in school fundamenteel aangetast wordt
- als bepaalde schoolregels bij voortdurend en in ernstige mate worden overtreden
- als er sprake is van een onherstelbaar verbroken relatie tussen school en leerling.

Mochten bovenstaande redenen van toepassing zijn op de ouders van de leerling, kan ook tot verwijdering van de leerling besloten worden.

Uiteraard zal het bestuur niet lichtvaardig besluiten een leerling te verwijderen. Mocht het bestuur dat toch doen, dan is het gebonden aan strikte voorschriften en procedures. Deze zijn vastgelegd in de "Gedragsprotocol en sociale veiligheid CBS De Hoeksteen".

U kunt dit protocol opvragen bij de directie. Voordat dit protocol in werking treedt, krijgen leerlingen een officiële waarschuwing in de vorm van een gele kaart. Ouders worden hiervan op de hoogte gesteld.

7.6 Vrijstelling van bepaalde lesactiviteiten

Het kan voorkomen dat een kind om fysieke redenen niet mee kan doen aan bepaalde lesactiviteiten. In dit geval dient u de school hiervan schriftelijk op de hoogte te stellen. Er wordt dan een alternatieve lesinvulling aangeboden. Het kan zijn dat u gevraagd wordt een doktersverklaring te overhandigen. Buitenschoolse activiteiten zoals schoolreisjes, kamp, museumbezoeken of andere excursies horen bij het lesprogramma en deelname is verplicht.

Voor vrijstelling om bijzondere redenen moet u contact opnemen met de directie.

Een principiële achtergrond van uw kant zou aanleiding kunnen zijn om te verzoeken uw kind vrij te stellen van een bepaalde les of bepaalde lessen. U dient dan in overleg te gaan met de directeur. Als de directie uw principiële bezwaren onderschrijft, wordt er altijd gezocht naar een effectieve onderwijsinvulling van de niet benutte lestijd binnen school.

8. DE ONTWIKKELING VAN HET ONDERWIJS

8.1 Hoe proberen wij het onderwijs te verbeteren?

Basisschool De Hoeksteen is een van de vele basisscholen in Groningen. De scholen verschillen van elkaar in werkwijze, onderwijsconcept, sfeer en resultaten. De Hoeksteen is een Kanjerschool.

De Hoeksteen profileert zich als een school waar gestructureerd en overzichtelijk onderwijs gegeven wordt. De persoonlijke ontplooiing van de leerlingen en de bevordering van hun zelfstandigheid en verantwoordelijkheid nemen wij hierbij als uitgangspunt.

Bij het kiezen van boeken en ander materiaal wordt gelet op de inhoud, de kwaliteit, de gebruiksvriendelijkheid voor kinderen, de toepasbaarheid in ons onderwijssysteem, en de aansluiting bij de leefwereld van de leerlingen. Zo streven wij kwaliteit na.

Belangrijker dan de methoden die de school gebruikt, zijn de mensen die er werken. Aan hen heeft u uw kind toevertrouwd. Zij zorgen ervoor dat uw kind met plezier naar school gaat en zich door een gevarieerd aanbod van leer-, vier- en speelactiviteiten zo breed mogelijk ontwikkelt.

De leerkrachten van De Hoeksteen zijn een team. Door regelmatig met elkaar te overleggen en ervaringen uit te wisselen, leren zij van elkaar. Zo geven zij vorm en inhoud aan De Hoeksteen.

Er worden regelmatig studiemiddagen georganiseerd om bijscholing en onderwijsveranderingen binnen de school met elkaar richting te geven zodat er sprake is van een doorgaande lijn voor de leerlingen.

Ook is er voor individuele leerkrachten ruim mogelijkheid tot bijscholing en persoonlijke ontwikkeling om het onderwijs aan de groep goed en zinvol vorm te geven.

8.2 Schooljaar 2017-2018

Evaluatie

Het veiligheidsplan van de VCOG nadert zijn voltooiing. We zullen als school nog moeten controleren of onze plannen stroken met de uitwerking van de VCOG doelen. Vermoedelijk is het een kwestie van naast elkaar leggen en misschien op kleine nuances nog aanpassen. De LB specialist gedrag is inmiddels opgeleid als Kanjer coördinator. Daarnaast zijn alle collega's Kanjer opgeleid en hebben we als team weer een nascholingsdag gehad met herhaling en verdieping van onze Kanjer vaardigheden.

Sommige collega's moeten nog wel trainingsdag 4 of 5 afronden.

Het afgelopen jaar hebben onze LB specialisten verschillende groepen en leerkrachten ondersteund met hun specialisme. Voorbeelden zijn: De gedragsspecialist heeft drie kanjer interventies uitgevoerd samen met de leerkrachten. De rekenspecialist heeft een interventie gedaan in de groepen 3 en 4 naar aanleiding van de tegenvallende resultaten M3 en M4. De taal/lees specialist heeft samen met de zorg coördinator het dyslexieprotocol opgesteld en besproken in het team. De ICT Specialist heeft ondersteund bij de oplossing van de problemen met Snappet en leerkrachten de nieuwe mogelijkheden uitgelegd en wegwijs gemaakt in het dashboard. Ook voor het komende schooljaar 2018-2019 blijven we onze specialisten inzetten voor het verbeteren van ons onderwijs.

Het afgelopen schooljaar 2017-2018 hebben we ruim boven het landelijk gemiddelde gescoord met de IEP eindtoets voor groep 8. We zijn super trots op de prestaties van onze leerkrachten en leerlingen. We gaan er vanuit dat we in de toekomst deze stijgende lijn vast kunnen houden.

We hebben het werken met Snappet verder verbeterd. Waar we voor de nieuwe plan periode op in zullen zetten is de betrokkenheid van de leerlingen vergroten door leerkracht vaardigheden van elkaar te leren. We hebben een presentatie gehad van een collega over zijn opleiding talentontwikkeling. Vanuit die presentatie merkten we dat we als leerkrachten het verschil kunnen maken in de motivatie van onze leerlingen. We gaan daar het komend schooljaar mee verder.

We hebben het afgelopen jaar in alle groepen bezoeken gebracht. Het didactisch handelen van onze leerkrachten is voldoende. Wel willen we graag meer leerkrachten op excellent niveau hebben. Daarvoor willen we heel graag meer leren van elkaar. Het bij elkaar kijken is niet gelukt. Er was te weinig inval beschikbaar om dit mogelijk te maken. Volgend schooljaar zullen we hier in de uitvoering rekening mee moeten houden. We zijn ons nog aan het bezinnen hoe we dat het beste kunnen aanpakken.

Net als voorgaande jaren leiden we ons personeel goed op. We zien grote verbeteringen in de houding van leerkrachten en de manier waarop ze aankijken tegen hun eigen handelen in de groep. We investeren ook volgend schooljaar 2018-2019 in de verdere scholing en opleiding van ons personeel.

8.3 Schooljaar 2018-2019

Het komende schooljaar willen we opnieuw gebruiken om het onderwijs op de Hoeksteen verder te verbeteren. We hebben belangrijke stappen voorwaarts gezet, maar kunnen nog meer voor de leerlingen betekenen.

De komende jaren staan we voor een prachtige uitdaging. Onze ambities zijn:

1. We willen de tussenresultaten van onze basisvaardigheden (rekenen, lezen, taal, begrijpend lezen en spelling) op orde hebben.
2. We willen de 21e eeuwse vaardigheden bij onze leerlingen aanwakkeren en ze vergroten.
3. We willen de andere vaardigheden en aandachtsgebieden binnen de school niet vergeten, we doen dit door talentontwikkeling.

Ad.1 Voor de basisvaardigheden ligt onze focus het komende jaar op het vakgebied taal en woordenschat. Uit de analyse van de IEP eindtoets en tussentijdse toetsen blijkt dat we daar het verschil kunnen maken. Daarnaast spreken een substantieel deel van onze leerlingen thuis een andere taal dan het Nederlands. We willen ons laten adviseren door een extern deskundige om ons taal en woordenschat aanbod beter af te stemmen op onze doelgroep. Daarnaast zien we dat onze resultaten m.b.t. het rekenonderwijs niet meestijgen met de andere tussenresultaten. Onze reken coördinator begeleidt ons om kritisch te kijken naar ons rekenonderwijs, hoe we les geven en wat we beter kunnen doen. We willen ervoor zorgen dat de reken resultaten verder gaan stijgen.

Ad.2 We willen onze leerlingen klaarmaken voor de 21e eeuw. Voor deze toekomst hebben leerlingen andere vaardigheden en kwaliteiten nodig. We leiden onze leerlingen op voor beroepen die nu nog niet eens bestaan. We noemen dat "21st Century skills". Kernwoorden daarbij zijn: zelf (samen) ontdekken, zelf (samen) kiezen, zelf (samen) doen. Naast zelfstandigheid vinden we het belangrijk om de eigen verantwoordelijkheid van onze leerlingen te ontwikkelen. We maken hierbij onder andere gebruik van wektaken en planbord. Het komend jaar willen we samen met de leerlingen kijken wat we nodig hebben om dit te bereiken. Daarnaast gaan we verder met de implementatie van de methode Da Vinci. Dit schooljaar gaan wij dit ook voor de groepen 3 t/m 5 aanschaffen. Deze methode maakt gebruik van die 21ste -eeuwse vaardigheden en helpt leerlingen bij het stellen van onderzoekende vragen. Als leerkrachten begeleiden we onze leerlingen hierbij.

Ad.3 We denken bij talentontwikkeling allereerst aan de meerbegaafde leerlingen. We willen deze leerlingen uitdagen om te blijven leren en besteden intensief aandacht aan deze plusgroep. We begeleiden het leren leren en stimuleren ze om zelf doelen te stellen. We maken daarbij gebruik van eigentijdse materialen en methoden zoals een datamuur. Daarnaast hebben onze leerlingen talenten. We willen kijken waar onze leerlingen goed in zijn en ze daarin uitdagen en stimuleren. We denken dat dit leidt tot meer motivatie en werkplezier. We hebben daarom bijvoorbeeld ateliers ingevoerd waarbij leerlingen op basis van belangstelling keuzes kunnen maken voor workshops. Het afgelopen jaar hadden we onder andere de volgende workshops: maskers maken, djembé lessen enz., We zullen hier het komend schooljaar mee verder gaan. Verder is dit schooljaar een pilot-jaar voor het implementeren van Engels in de hele school. Spelenderwijs willen wij hier in alle groepen mee aan de slag gaan. In deze tijd is het van groot belang om al op jonge leeftijd met de Engelse taal in aanraking te komen zodat dit op latere leeftijd makkelijker ingezet kan worden.

9. DE RESULTATEN VAN HET ONDERWIJS

9.1 Schooltoezicht inspectie

Bij het toezicht houden van het onderwijs op school, gaat de inspectie na of de praktijk van het onderwijs in de school in overeenstemming is met de doelstellingen en bepalingen in de wet en met de bedoeling

van de wetgever. Bij Regulier School Toezicht (RST) is dit beperkt tot de kern van goed onderwijs. Het gaat hierbij om de leerresultaten en de kern van het leerstofaanbod, de leertijd, het didactisch handelen van de leerkrachten en de leerlingenzorg. Op de internetpagina van de inspectie kunt u de rapporten van alle bezochte scholen van Nederland nalezen (www.onderwijsinspectie.nl). Voor vragen over het onderwijs kunt u bellen naar 0800 – 8051 (gratis) of mailen naar info@owinsp.nl. De onderwijsinspectie is in juni 2015 bij ons op school geweest en heeft zich een oordeel gevormd over de onderwijskwaliteit op CBS De Hoeksteen. Het oordeel van de inspectie is het volgende: “het onderwijs op de Hoeksteen hebben we als voldoende beoordeeld.” Op www.onderwijsinspectie.nl kunt u dit rapport bekijken. Hieronder volgt een kort overzicht van de bevindingen van de inspectie:

- De resultaten van de CITO eindtoets en tussentijdse toetsen zijn boven de ondergrens.
- De leerkrachten op CBS De Hoeksteen geven goed les aan de kinderen.
- Het leerstofaanbod, dus dat wat we de kinderen aanbieden voor taal, spelling, lezen, rekenen en begrijpend lezen is voldoende.
- De inspectie vindt een sterk punt dat het onderwijs op de Hoeksteen plaatsvindt in een rustig, gestructureerd en respectvol schoolklimaat.
- Waar leerkrachten nog beter op kunnen letten is of alle leerlingen ook de uitleg krijgen die ze nodig hebben om te kunnen leren. Dat betekent bijvoorbeeld een korte uitleg voor de leerlingen die de stof beheersen en meer aandacht voor de kinderen die dat wel nodig hebben. Hier is het afgelopen jaar ook intensief aan gewerkt.

De inspectie van het onderwijs is tevreden over het onderwijs op de Hoeksteen. We mogen ons de komende jaren verder blijven ontwikkelen.

9.2 Eindtoets basisonderwijs

Op de Hoeksteen wordt hard gewerkt om goed onderwijs te bieden. De inzet van de leerkrachten is groot. Resultaten van het onderwijs verschillen van school tot school. en hebben te maken met:

- kindfactoren (aanleg)
- opvoedingsfactoren (thuissituatie)
- omgevingsfactoren (sociale contacten)
- schoolfactoren (de mate waarin het kind zich prettig voelt op school)

De gemiddelde prestaties op de eindtoets van de afgelopen jaren liggen boven het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerling-populatie mag worden verwacht.

We maken voor de verplichte eindtoets gebruik van de IEP toets. Voor meer informatie verwijzen we naar de website via deze [link](#).

Uitstroom gegevens Cbs. De Hoeksteen schooljaar 2017- 2018

U ziet geregeld meerdere niveaus staan. Dit komt door de brede-brugklas groepen die sinds twee jaar zijn ingevoerd.

VWO	18,9%
HAVO	16,3%
HAVO/VWO	10,8%
VMBO GL-TL/ HAVO	27%
VMBO KL-TL	21,6%
VMBO BL/KL	2,7%
VMBO BL	2,7%
PRO	0

10. DIVERSEN

- Vele praktische zaken staan in de Informatiegids. Jaarlijks wordt deze gids aangepast. Aan het begin van het schooljaar ontvangt iedere ouder een aangepast exemplaar. Wij gaan er vanuit, dat ouders door het lezen van de Schoolgids en de Informatiegids, op de hoogte zijn van visie, missie, beleid en afspraken zoals die gelden op De Hoeksteen.
- Wij nodigen u van harte uit de website van de school te bezoeken. Adres: www.dehoeksteen.nl
Hier vindt u actuele informatie, protocollen, nieuwsbrieven en foto's van bijvoorbeeld vieringen en andere schoolactiviteiten. Wij zorgen ervoor, dat er geen koppeling mogelijk is tussen kinderen die op de foto's voorkomen en hun persoonsgegevens.
Als u er bezwaar tegen hebt, dat uw kind voorkomt op foto's van schoolreisjes, vieringen of andere activiteiten kunt u dat kenbaar maken bij de directie.
- We maken voor het communiceren van en met de ouders gebruik van Social Schools. Dit is een interactieve communicatiesite waar we als school al onze berichten vanuit verspreiden. Zo zijn alle ouders en andere betrokkenen snel en gemakkelijk op de hoogte van het schoolnieuws. Zie www.socialschools.nl voor meer informatie.